

AKATALPA

Temmuz 2009- Sayı 115

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

BURSA'DA YENİ BİR OLUŞUM

Bir yerde minicik de olsa yönetici olmak, hele – nerede olursa olsun– başkan olmak, bunlar benim kendi adıma sonsuz hor gördüğüm, ömrüm boyunca kendime hiç yakıştıramadığım şeyler. Ne yöneten, ne yönetilen olmak; ama küçük bir arkadaş grubuyla paylaşmak, ideal insan anlayışımdır. Buradan baktığım için tüm dünyayı kapsayan ve tüm dünyaca kapsanan, tek ve üç beş, 40-50, sonsuz sayıda insan ve varlıkla, doğayla bir örgüt gibi yaşadım, yaşıyorum.

An geldi, yorulur gibi oldum, odamda daha sıkı ve belki biraz kalıcı olur niyetli uzun bir yazıyla halvete çekildim, dışarıda beni de temsil ettiğine inandığım birkaç dostuma güvenerek. Ne yazık ki bunların birkaçını, insan olma doğasının gereği, alıp götürdü; birkaçı da beni odamda unuttu, tutkallığımı göz ardı etti.

Anlatamadım; gittik zorunlulukla. Gerçek-herkes, gerçek-hepimiz için iyilik, felah oldu.

Başka kalbi, ve yorulup kenara çekilmiş, fiziken uzaktaki kadim dostlarla hepimiz, herkes daha çok varsıllaştık. Şimdi şölen daha bir görkemli hale geldi.

Yönetimden, yönetmek ve yönetilmekten nefret eden, önce çok sınırlı sayıdaki insan sonra bütün evrenle yürek yüreğe beyin beyine yaşamayı her şeyin önüne alan ben; maalesef ya da ne mutlu ki, Bursa'da edebiyat ve kent kültürü sevdalısı, yarım avluluk insanla bir araya geldik. Tek tek içlerimizden bir şeyleri yitirmeye karşı kesin önlemler alarak.

Çünkü toplanmak bir zorunluluk. Yazının değersizleştiği, edebiyatın ve şiirin taşranın taşrası, cahilin cahili, cahilin cahilinin echeli hale getirildiği, ufalıp gitmeye, kaybolmaya koştuğu; yüz yıl bin hektar ormana da kıysalar esersiz, sersiz, fersiz kalacak kifayetsiz muhterislerin pekmez bulmuş arıcıklar gibi, nasılsa ortaya çıkmış her arı duru güzelliği yok etmek üzere üzerine çoktuğu bir çağda, karınca kararınca insani bir toplarlamatoparlanma atılımcılığı olabilir bu yeni duruşumuz.

Hoş geldin Bursa Edebiyat Kültür Derneği! –RD

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

ANNELER GÜNÜ

Kokuları
Sever annem çok
Toprağın altından bile duyar
Değil mi babacığım

Duymasa
Çiçek götürmeyiz
Anneler gününde
Anneme biz

OT GÜNÜ

Otların toplantısı vardı ormanda
Bir ilkyaz günü
Sordular bize ilkyazı getiren kim
Yanıtladı en yaşlı ot: TANRI

AĞAÇ GÜNÜ

Ağaçlar duydu bunu
Peki bize ilkyazı gördürmeyecek olan kim
Yanıtladı en yaşlı ağaç
Tanrının baltalı insanları

KARA KIŞ

Yavru kuşla anası
Donuyordu gövdesinde ağacın
Bir yarık açıldı girdiler içeri
Yavru sordu anasına: Bizi koruyan kim
Tanrı dedi büyük kanat

(Dağlarca'nın *Ruhan Ertop'a yazdığı yayımlanmamış şiirlerinden.*)

Ahmet Ada, Kemal Suat Angı, Serap Aslı Araklı, Gökhan Arslan, İlkay Aşık, Hakan Avcı, Mehmed Arif B., Naci Bahtiyar, İsmail Mert Başat, Fırat Caner, Hakan Cem, Ahmet Cemil, Mehmet Çakır, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Ramis Dara, Deniz Dengiz, Bünyamin Duralı, Veli Düdükçü, Osman Serhat Erkekli, Metin Fındıkcı, İzzet Göldeli, Halil Güler, Yelda Karataş, Nahit Kayabaşı, Hüseyin Köse, Alper T. İnce, Lâle Müldür, Cihan Oğuz, Belgin Önal, Musa Öz, Seyhan Özdamar, Utku Özmakas, Tamer Sağır, Ali Singir, Kâzım Şahin, Tuncer Uçarol, Serdar Ünver, Selahattin Yolgiden, Kenan Yücel.

ŞİİRİN KÖKLERİNE YOLCULUKLAR (7)

İsmail Mert BAŞAT

...tedirgin düşünceye, nesne peşinde koşan
düşünceye, kendinden çıkmak için, kendi
çerçevelerini kırmak için diyalektik fırsat-
lar arayan düşünceye...

Bachelard

Karşılaşmalar

Dolaştık. Düşünürlerin, araştırmacıların kapılarını çaldık. Şairlerle söyleştik. Düşüncelerimizin konuğu olduk.

Bu kez, imgenin, düşünmenin ve dilin başlangıcına tanıklık etmek istiyoruz. Soru, şu: Biz, nesnelere sessiz ve devingen dilini mi konuşuyoruz? Şiir bu nedenle mi boşluğun, suskunun ve görünmeyenin dili? Ya da şiirsel dil nesnelere ilişkilerimizde beliren, gelişen, değişen bağlamlardaki gerilimli devinilerin yaratısı mı? Sevgili Serol Teber'in bizi uğurlarken söylediği tümce, elimizde değerli bir pusula şimdi: "...insanlar, beyinlerinde 'konuşma merkezleri' oldukları için konuşmazlar; tersine emek-el-üretim diyalektiğinin zorlaması sonucu kullanılan, emek-el-soyut düşünce-konuşma diyalektiği sonucu konuşabilirler. İnsan topluluklarının özel, tarihi bir ürünüdür konuşma." Öyleyse bitimsiz nesnelere kaç milyar ve milyar karşılaşmada, limbik sistemimize (Mac Lean'ın adlandırması ile "hayvansal beynimiz") dili, müziği ve şiiri kuran beyin kabuğunu, kaç milyar yılda ekleyebildik? Tek bir nesneyle bile farklı farklı koşullardaki her karşılaşmamız, her seferinde bize yeni yeni duysal im'ler başışladıkça ve bunlar yinelendikçe belleksele iz'ler halinde birikerek, ama önceki iz'lerle farklı farklı bağlar kurarak, bir nesneye ilişkin (flu) bir imgeyi örgülemeye koyuluyor. Ve o imge ki nesnesi ile emeğe (zora, kapışmaya, başetmeye, değiştirmeye ve değişmeye) dayalı ilişkilerimizden doğan farklı uyarımlar sürdükçe hem kendisini, hem kurulabilen bağları değiştiriyor, hem de yaratılan devinin yoluyla beynimizde enerji dönüşüm odaklarını yapılandırıyor.. Beliren o flu imgesi üzerinden geriye dönüp de nesnesini "ad"landırabilmemiz için kaç bin yıl geçti acaba?

Öyleyse imge nesnelere değil, nesnelere ile kurulan ve nesnenin içerdiği kendi hakikatini açılmayı devinimsel *bağlardan* üremektedir. Öyleyse "imge, nesnelere gerçekliğin zihinsel tasarımıdır", gibi yaklaşımlar hem yetersiz, hem de yanlışlıdır ve son kertede, idealist düşüncenin bağrına düşer.

*

Nesnelere "seyran"ın ötesinde bir ilişki kurulduğunda, birbirimize neyleriz? Bir nesne ile karşılaşma, bir tanımadır. Neyin tanınması? Nesneden kaynaklanan uyarımın doğurduğu ve sınırladığı bir tanıma. Nasıl bir tanıma? Kuşkusuz eksik ve sapmış bir tanıma. Bir "im". Bir nesne ile göğüs göğse bir karşılaşmada kurulan bağ ve doğan devingen ilişki elimi özgürleştirmeye koyulduğu gibi, beni ve nesneyi (maddeyi) değiştirir; madde ise, devinimi. Ama ne im'ler, ne de eylemsel bağ kendi başlarına ne benim, ne de nesnenin varlığını apaçık hale getiremezler. Varlığı apaçık hale getirdiğimizi sandığımızda, varlığın esrarı, varlığın apaçıklığını aşar. Bir Fransız düşünürün söylediği gibi, açıklanan her şey, açıklanamayanın içinde yüzer. Hayatta kalmak için, baş etmek için, değiştirmek için, avlanmaya çıkmış bir hayvan gibi tasarımlarda bulunursunuz. Ama nesnelere kendi gizleri ile ve sürprizleriyle doludur. Tasarı her çelişkide boşa çıkıkça, nesnenin hakikati yeni bir *bilgi* kadar, bir yanlışlama, kuşku, arayıcı merak ve kaygı da sunar. Nesne ile olan deneyimleyici karşılaşmadan çıkan bilgi, yeni bir tasarımın filizidir. Ama bu an, aynı zamanda nesneye ilişkin flu imgenin yeniden çatılmak üzere dağılmaya başladığı, imgeye yüklenmiş anlamın da dönüşerek yoğunlaşmak üzere özgürleştiği andır. Bachelard'ı anımsamanın yeri: "Bir

kavramın en çok anlam yüklü olduğu an, anlam değiştirdiği andır." ("yükü", *gebe* karşılığı değil miydi?).

Bir arının bir insanı sokması, bildik uyarımı ve duysal im'i verir; ama bu im, arının neden soktuğunu, ya da arının bal ürettiğini, çiçeklerin döllenmelerini sağladığını, koloni halinde yaşadıklarını, önemli bir çalışma ve örgütlenme disiplini gösterdiklerini, vb'ni ifade etmez. Ama arıya dair her yeni ve farklı im, başkaca canlı ve cansız nesnelere karşılaşmalardan üreyen başkaca im'lerle, iz'lerle bileşimler / bileşkeler de kurarak, arıya dair yeni bir imgeyi örgülemeye yönelir.

Her yeni im, bir soyutlama başlangıcıdır. Aynı zamanda her yeni im, nesnesine, kurduğum bağa ve kendime dair, önceki bilgileri değişime uğratar; başlamış bulunan bir tasarımı böler; o nesneye ilişkin bellekte mevcut im'ler ve iz'ler birikiminin bir kısmını "kanı"laşmaya (kurallaşmaya) doğru, bir kısmını ise bozunup-buharlaşmaya doğru çatallandırır. İm'lerden *imgelerin* öbelenip-odaklaşmaları ise, soyutlamanın ve "ad"landırmanın olduğu kadar, adlandırmanın paketlediği anlamlandırmanın ve nesnelere karşılaşma deneyimlerinin kurduğu dinamik anlam bağlamlarındaki çözülüp-yeniden kurulmalar yoluyla düşünce gelişiminin, ve konuşmanın yollarını kurmaktadır.

*

"Karşılaşmalar"ın uzun yolunu yürütmeyi sürdüreceğiz.

Yolculuk Notları

Her bilinç, bir şeyin bilincidir. (Husserl)

Devinimin olmadığı yerde diyalektik çalışmaz. (Deleuze)

Sözcüklerin değişen içerikleri, tonları ve vurguları, uygarlık tarihinin kayıtlarıdır. Dil, ezilenlerin özlemlerini ve doğanın acılarını yansıtır; mimetik dürtüye boşalma imkânı verir. (Horkheimer)

Balmumu değişirse, ben de değişirim; düşündüğüm anda düşüncenin tümü olan duyumumla birlikte değişirim. (...) Evrim geçiren bir düşünce, yığılan bir organik merkezdir. Durağan bir beyin çıkarsama yapamaz. (...) katılım yoluyla varlıklarını sürdüren ilkel düşüncelerin kalıcı izlerini bularak, düşünce tarzlarının yüzyıllar boyunca varlıklarını sürdürdüklerini tanımlayan Meyerson beynin başka herhangi bir organdan daha hızlı evrimleşemeyeceği sonucuna ulaşır. (Bachelard)

Özne, ilkin nesnelere varoluşa getirir. (...) Dünya ile bağlantı kurmanın salt aşağı tarzları olan koklama, dokunma ya da tat alma duyularına ilişkin bir estetik olamaz. (...) Duyular, edimsel olarak değişkendir. (...) Baskılama olmadan konuşamaz, düşünemez ve eyleyemeyiz. (...) Akıl, deneyime, onun kendine özgü yoğunluk hakkını tanımalı, ama bunu yaparken de deneyimin bir an bile kaçmasına izin vermemelidir; bu, sürdürülmesi pek kolay olmayan bir gerilimdir. (...) Aslında duyum, aklın sarayına götürülür götürülmez, hemen katı bir ayrımcılığa maruz kalır. (...) Akıl, zaten kendisine el altından yordakçılık yapar görünen algıları bir anlamda seçer. (Eagleton)

Dış dünya ile kurduğumuz ilişkilerin kökenini duyularımız, duyu organlarımız koşullamaktadırlar. Düşüncelerimiz, duyularımız aracılığı ile beynimize yansıyan doğadan şekillenmeye başlarlar. Yansıyan nesne ile onu yansıtan öznenin karşılıklı çatışmasından, düşüncelerimiz tarihi bir süreç içinde üretilmektedir. (...) Oysaki, olaylara diyalektik açıdan eğilindiğinde bunda şaşılacak bir yan görülmez. Uyarılan hayvan, beyin ve sinir hücreleri hiçbir zaman birbirlerinin aynı olamazlar, aynı kalamazlar. Yapısal olarak eş bölgeleri işgal etmiş olsalar bile zaman içinde hücreler de dış ve iç koşulların doğrultusunda değişmişlerdir. Böylece, değişik zaman ve uyarımların etkisinde bunların verdikleri cevapların da nicelik ve nitelikleri değişmekte ve çevreye başka davranışlar olarak yansyabilmektedirler. (...) Uyarılmayan, uyarım almayan sinir sistemi gelişemez. Bu temel bir yasadır. Sinir sistemimizin gelişmesi için gerekli temel uyarımları ise içinde yaşadığımız somut doğa ve toplumsal kaynaklar koşullarlar. (Serol Teber)

HAİKULAR

kuşlar geliyor
aramızda bir mendil
alnımda çiğ tanesi

rüzgâr durdu
sahipsiz bir testi
Ağustos'ta öldü Turgut

sabahın seheri
toprağa karışan ölüm
betona ne verir çiçek

yine gül zamanı
sen türkü söylerken
gözlerim doluyor

Hakan CEM

YAPRAKLI HAİKULAR

I
şehir çocuğum
taze yaprak kokusu –
yahu elinde!

II
neşeli yaprak –
su toprağa kavuşmuş
türkünü söyle.

III
zeytin dalı ya
çıtırtıyla uyandı –
telaşlı yaprak!

IV
gün ışıkmış –
kelebeğin dansı ah,
ilk yaprak açmış.

V
haiku sesiymiş
elinde açan yaprak –
korkuluğun ya!

Her günkü münasebet içinde olmanın öncelikle eğleştiği şeyler, bizatihi çalışma gerecinin kendisi değil, birincil olarak ilgilenilen ve bu sebeple de el-altında-olan eserdir, vücuda getirilecek olandır. Eser, içinde gereçle karşılaşılacak imleme bütünü bünyesinde taşır. (...) Zira eserde, aynı zamanda, 'malzemeleri' imleme de yatmaktadır. Eser deriyi, ipliği, çivileri, vs imler. Çekiç, pense, çivi; bunlar bizatihi kendilerini imlerler: çünkü onlar çelik, demir, maden filizi, kaya, tahtadan meydana gelirler. Kullanılan gerecin 'doğası' (yani doğa ürünleri perspektifinden 'doğası') onun kullanımıyla birlikte keşfedilir. (...) Hakikat, keşfedilmiş varlıktır. (...) Dünya-içinde varolanın keşfedilmişliği, dünyanın açılanmışlığı üzerine *temellenir*. (...) Açılanmışlık; bulunuş, anlama ve söz ile tesis edilir ve aynı derecede asli olarak dünyayı, içinde-var-olmahlığı ve kendiliği ilgilendirir. (...) Keşfedilmişlik *onunla* ve *onun sayesinde* var olur, bu yüzden de Dasein'in açılanmışlığı sayesinde hakikatin *en asli* fenomenine ulaşılmış olur. (Heidegger)

Gerçekte, maskelenmiş imgeler, sözü edilmeyen örnekler, bir madde üstüne düşünülmiştir hep. (Bachelard)

Şeyler vardır, onları yaratacak değiliz; ancak onlar arasındaki bağlantıları kavramak bize düşer; ve dizeler ile orkestralar bu bağlantıların ipliklerini oluşturur. (Mallarmé)

İngelemek: soyut, bencil bir dünya yaratmak, onu (nesneyi) yalıtım için elverişli bir sözcük. (Eluard)

...nesnel karşılık değil, nesnel bağlaşımlar... (Celal Soycan)

Yol İzleri

Bir ok atsam ölür geyik,
Geyik ölür, insan doyar. ... (Eski Tibet şiiri)

Taşlardır seli çağıldatan ... (Eski Malgoş şiiri: Madagaskar)

Sözün gelecekteki kuruluşunu tanıdığından
oluşlar üstüne tanrısal bilgisiyle,
oluşları açan bilgisiyle
bilir kendisi için
devşirilmeye yazgılı şeylerin kaynağını.

...
oluşları açan bilgisiyle
fişkırtır
kutsal şarkının kaynağını, tek. ... (Eski Kızılderili şiiri:
Guarani; G. Amerika)

Boşluk,
ilk boşluk,
ikinci boşluk,
geniş boşluk,
uzayan boşluk,
solgun boşluk,
tatlı boşluk,
girilmez boşluk ... (Eski Maori şiiri: Y. Zelanda)

Zaman korkusunu yenen ve acıyı hafifleten gökyüzüne...
(René Char)

Kaynakça

- Celal Soycan, "Edebiyat Akıldışı mıdır?", *Etken*, S. 10.
Gaston Bachelard, *Yeni Bilimsel Tin*, Çev. Alp Tümerterkin, İthaki Yayınları, İstanbul, 2008.
Gilles Deleuze & Felix Guattari, *Kapitalizm ve Şizofreni*, Çev. Ali Akay, Bağlam Yayınları, İstanbul, 1990.
Martin Heidegger, *Varlık ve Zaman*, Çev. Kaan H. Öktem, Agora Yayınları, İstanbul, 2008.
Max Horkheimer, *Akıl Tutulması*, Çev. Orhan Koçak, Metis Yayınları, 3. b. İstanbul, 1994.

- Paul Eluard, *Ozan ve Gölgesi*, Çev. Özdemir İnce, Adam Yayınları, İstanbul, 1984.
René Char, *Seçme Şiirler*, Çev. Samih Rifat, YKY, İstanbul, 2008.
Sait Maden, *Şiir Tapınağı*, Adam Yayınları, İstanbul, 1985.
Serol Teber, *Davranışlarımızın Kökeni*, Say Yayınları, 9. b. İstanbul, 2000.
Terry Eagleton, *Estetiğin İdeolojisi*, Çev. Bülent Gözkân, vd., Doruk Yayınları.
_____, *Kuramdan Sonra*, Çev. Uygur Abacı, Literatür Yayınları, İstanbul, 2004.

HAYATI ŞİİRLEŞTİREN KİTAPLAR, 9

Ramis DARA

İzzet Göldeli'nin (1948) toplu şiirleri *Eksen*'de 65 şiir bulunuyor. Kitap yayımlandığında şairin 57 yaşında olduğunu göz önüne alırsak, ömrünün her yılına yaklaşık bir şiir; 20 yaşından sonra şiir yayımlamaya başladığını varsayarsak, gerçeğe yakın bir oranlamayla yıl başına iki şiir düşüyor. Bu durum şairin şiire verdiği önem ve değerle de, farklı coğrafyalarda yaşam mücadelesi verirken ona fazla zaman ayıramamasıyla da ilişkili olabilir.

Şiirlerin 7'si *Çarptıkça*'da (1984), 31'i *Sis Çanı*'nda (1990), 27'si de toplama da adını veren *Eksen*'de.

"Yaşadıkça, hatırladıkça" anlamlarını çağrıştıran *Çarptıkça*'da, şairin doğum yeri İzmir'den, üniversite öğrenimi görüp sonradan akademik çerçevede görev de yaptığı Trabzon'a, TRT'de spikerlik yaptığı Ankara'ya (bu, daha önce) ve niçin olduğunu bilmediğim Doğu Anadolu'ya uzanan bir coğrafyada, doğa gözlemleri, ama asıl, toplumsal eleştirili şiirler görüldü.

Yaşadığımı hissetme, vurgulama, yalnız olunmadığımı duyurma çabasının simgesi sayılabilecek *Sis Çanı*'nda da, Avustralya'ya gidiş, yeni çevre gözlemleri, durumu kabulleniş ve özlem şiirleri yer alıyor denebilir.

Ana izleği hatıralarla yolculuklar, denebilecek *Eksen*'deyse, yeryüzündeki "hiç değişmeyen eğretiliğin" "denge"lenmesi ve "varoluşun" "sınırlarının keşfi" araştırılıyor gibidir: "*Dengede tut her şeyi / Anlam olsun*" (s. 77). Şüphesiz bu ifade temelde bir acı alay da barındırıyor...

"Günlük" şiirinde "*Sözcüklerim benim*" diye andığı özel sözcüklerini alalım buraya şairin: Sevgi, Kuşku, Umud, Hiçlik, Sevinç, Hüzün, Coşku, Öfke (s. 125)

Ve "Mercan Denizine Yol Alırken" şiirinin bitişini okuyarak ayrıalım: "*Kaptan Cook değilim bu sulara / Ödül bekleyen / Yeni adalar / Topraklar sunarak kraliçesine / Bir iki sözcük belki / Şiir ülkesine*" (s. 113).

Künye: İzzet Göldeli, *Eksen / Toplu Şiirler*, YKY, İstanbul, Nisan 2005, 139 s.

*

Mehmet Can Doğan'ın (1969) bir sunuş ve dört bölüm halinde sunulan irili ufaklı 88 şiirden oluşma beşinci şiir kitabı *Attar*'ı, bu adı anlamaya çalışarak okumanın yararlı olacağını sanıyorum. Attar ya da aktar, kısaca "ıtır satıcısı, baharatçı" demek. Anadolu'da baharatın yanında, iğne, iplik, sigara gibi ufak tefek gereçleri satan dükkânlara da aktar deniyor.

Fakat beri yandan bir de İranlı ünlü tasavvuf şairi Feridüddin-i Attar (1120 – 1229) var.

Mehmet Can Doğan'ın kitabına ad verirken bu ikili anlam alanını düşünmemiş olabileceğini sanmıyorum. Gerçi kitap boyunca Feridüddin'in adı hiç geçmiyor; ama birer üçlüklü 30 ve dizesiz sadece başlıktan oluşma 1 şiirle toplam 31 şiirli ilk bölümde tasavvufi öğütleri, daha doğrusu hisseli kıssaları çağrıştırır şiirler; ikinci bölümde de genel olarak kuşların anlatıldığı, yine birer üçlükten oluşma 28 şiir bulunmakta; bilindiği üzere Feridüddin'in de *Mantık-ut Tayr* (Kuş Dili) adında ünlü bir eseri bulunmakta.

Dolayısıyla Feridüddin-i Attar sadece simge; kitapta yoksa Âşık Veysel'e gelesiyse çok çeşitli göndermeler de bulunmakta.

Üçüncü bölümün adı Abdal ile dördüncü ve son bölümün adı Musa da birleşince ünlü Anadolu ereni Abdal Musa'nın (14. yy) adına varılmakta.

Şiirimizde gelenekten yararlanmak deyince ilk ağızda, özel ve biraz arzi nedenlerle, Divan şiirinden hareketle tumturaklı sözler söylemek akla gelir ya, bunun böyle anlaşılması gerektiğinin görülmesi için Mehmet Can Doğan'ın bu kitabının şöyle bir okunmasının bile yeterli olabileceğini sanıyorum. Divan – Halk – Tasavvuf edebiyatlarının yanı sıra Eski Anadolu ve hatta Anadolu öncesi Türkçesi metinlerinin, türkü, bozlak gibi anonim, yarı anonim folklorik ürünlerin gelenek diye adlandırılan geniş tarihsel coğrafyanın çeşitli bölgelerini oluşturduğunu göz ardı etmemek için.

Kitap, ağırlıklı yarıyla gelenekle ilişki kurarken, bir yanıyla da deneyselliğe vardığı söylenebilecek yenilikleri yoklamadan da geri durmuyor.

Farklı şiirlerde geçen "varlık coşkusu" (s. 58), "varlık telâşi" (s. 90), "yokluk belâ varlık fenâ" (s. 94) ifadeleri tasavvuf ya da felsefe açısından ayrıntılı okunabilir.

Günümüz toplumunda kof gururdan, kendini beğenmişlikten, hasetten yanına varılmayan insanlar için "Akıllı Eşek" (s. 99) şiiri ve özellikle kitabın uzunca son şiiri "Metin Tamiri" iyi bir rehber olabilir. Burada mutasavvıfların, filozofların, yazarların, şairlerin kılavuzluğunun yeterli olamayacağı; gerçek ve şenlikli bir varlık olarak kalabilme yolunda önceliğin kişinin kendisinde olması gerektiği vurgulanıyor. Herkes, belki hepimiz (şairler ve şiir okurları) için iyi bir özeleştirme yapma fırsatı da sunabilir bu şiirler.

Attar'daki şiirler yer yer bir "kıssahan"ın (kıssa anlatıcısının) ağzından dökülür gibi söylenmesine rağmen, içerdiği esnek ve yumuşak eleştiri dozuyla okuyucuyu itmeyen, tersine onu kendine çeken bir görüntü sunuyor.

Künye: Mehmet Can Doğan, *Attar*, YKY, İstanbul, Nisan 2009, 115 s.

*

Yıllar nasıl hızla geçiyor ki dergicilik hayatımızın başlarında öğrenci olan kimi şair arkadaşlar arasından bugün üniversitelerde öğretim üyeliği yapanlar var. **Hüseyin Köse** (1970) bunlardan biri. *Yeni Biçim* dergisinin Şubat 1995 tarihli 22. sayısında yayımladığımız "Umutçu" şiirinin altında "İzmir, Şubat 93" yazıyordu...

Köse'nin *Üzülmiş Evler Kraliçesi*'nden (2000) sonra yayımladığı ikinci şiir kitabı *Mahvedici Melek*, başlıksız, 20'şer parçalı iki bölümden oluşuyor ve anlatıcıyla Adel adında muhayyel bir kişiliğin duyuş düşünceleri, zaman zaman karşılıklı konuşmalarıyla gelişiyor: Kitabın adı da zaten anlatıcının Adel'e taktığı ad.

Çok kaba bakıldığında, şiiri söyleyenin Adel'le ilişkisi ve bu sırada çektiği acılar, yaşadığı mutluluklar ve karşılıklı uğradıkları değişim anlatılıyor gibi. Anlatmak şiirde sakıncalı bir terim; burada da elbette düz bir anlatım değil, bölük pörçük, imgelerle bezeli, çeşitli göndermeleri olan bir söyleyiş söz konusu.

Hüseyin Köse kitabını Lâle Müldür'e adadığı gibi, her iki bölümün başında da ondan alıntılar yapmış. Hatta ikinci bölümün adı da Müldür'ün bir şiir kitabının adı: "Saatler / Geyikler". Böyle olunca sanki bu kitap en çok Lâle Müldür için yazılmış gibi duruyor.

Kitaptaki muhayyel kahraman Adel de, Lâle Müldür adında geçen harflerle oluşturulmuş olabilir. Tabii bu bir spekülasyon sadece.

Hayat, Ölüm, Zaman, Gece, Hüzün, Aşk, Çocukluk, Unutuş, Yazgı, Ben, Kırlangıç sözcüklerinin büyük harfle başlatıldığı, dolayısıyla bu sözcüklere özel anlamlar yüklendiği de düşünülebilecek bu şiirden hoşuma giden üç alıntı yaparak ayrılmak istiyorum:

"*Artık ağlar kuramayan bir örümceğin / aklında kopan kıyametleri bilir misin?*" (s. 91), "*Çarpışırız belki de karında bir geyiğin / iki küçük kalp atışı gibi*" (s. 94), "*Yeni sürülmüş tarlaların sükkuneti yüzünde.*" (s. 95)

Künye: Hüseyin Köse, *Mahvedici Melek*, İlyayayinevi, İzmir, Nisan 2007, 96 s.

*

Orhan Gökse'nin (1976) 27 şiirden oluşma ilk kitabı *Salâ*, sahih bir şairin sahih şiirleri olarak değerlendirilmeli. Hayata değen, meselesi olan bir şairin, hepsi belki aynı düzeyde olmasa da, genelde sıradanlaşmadan, hazır duyarlığa yaslanmadan, duygusallaşmadan yazdığı şiirler var kitapta.

Örnek olarak:

Belki içlerinde iyileri de bulunan, ama genellikle hamaset ve belagat dolu, ve yıllardır törenlerde yüksek sesle okunagelen Atatürk şiirinden sonra, Orhan Gökse'nin yazdığı "Mustafa" şiiri sadece yüreği, yürekliliği değil, yeteneği de gözler önüne seriyor.

Şair niyet etmiş ve niyetine uygun atmosferi yakalayabilmiş, yaratabilmişse, hiçbir konunun, temanın, tarzın zamanının geçmeyeceğini, yeni zamanların, yaşananların eski temalara,

konulara ekleyeceği yeni şeylerle ortaya farklı ve güzel şiirler çıkabileceğini göstermesi açısından da önemli bir şiir bu.

İçinde örneğin şöyle dizeler de bulunan:

“*Soran olursa yokum, kalbime iniyorum.*” (s. 13), “*En güzel balıklarla yan yana akar çamur,*” (s. 17)

Kitaptan başka dizeler:

“*Aşk mekânda değil, zamanda yaşıyor.*” (s. 31), “*Varlıktan başka sanki her şeyiz. / Anlam yetiştiremiyoruz nefesimize.*” (s. 53), “*Sevgilim, biri âmin dese öleceğim sanki, / Beni müsait bir yerde yalnız bırak.*” (s. 78), “*Sevgilim, ayakkabılar kopardı aslumuzdan bizi,*” (s. 79).

Künye: Orhan Göksele, *Salâ*, Hayal Yayınları, Ankara, Şubat 2007, 80 s.

*

Fadıl Oktay'ın (1961) üç bölüm halinde sunulan 38 şiirden oluşma ikinci kitabı *Lay Lay Dilayla*, adıyla, bana öncelikle Tom Jones'un gençlik yıllarımızın ünlü şarkısı Delilah'ı (okunuşu Dilayla) çağrıştırmış olsa da, kitabı okuyunca bu çağrışım, içerik açısından belki desteklenmekle birlikte, estetik açıdan boşa gitti. Erkek egemen bakışlı aşk ve ayrılık yorumu baskın kitapta; bu durum da toplamda zaten az sayıda bulunan 'iyice' şiire zarar veriyor. Şairin cinsiyetinin şiirine yansımından daha doğal ne olabilir şüphesiz; ama Oktay'da bu yaklaşım karşı cinsi hor gören bir ağız ve şiddetle gündeme geliyor yer yer:

“*hey gidi bir zamanlar zulasına üç kız koyan adam*” (s. 68), “*ah ulan kadın ah, böyle mi olacaktı sonumuz*” (s. 69)...

Hatta sözde şiir eleştirisi yaparken de aynı ağız ve şiddet içeriğini yansıtıyor Fadıl Oktay: “*yine de sen orospulara takmış ikinci yenicilerden uzak dur / dillerini kopartıyorum adını geçirselers masalarında*” (s. 81).

“Okramak, ocumak, çavmak, çenilemek, çağanaklı, çiğnek, bolıçe, göğem...” gibi çoğu halk ağzından gelen kenarda köşede kalmış sözcükleri kullanmak da farklı bir renk, bir çeşni taşıyor şiirlere. “Sevmişin, görmüşün...” tarzı fiil çekimleriyle şairin Kıbrıs doğumlu olmasıyla mı ilgilidir bilmiyorum.

Künye: Fadıl Oktay, *Lay Lay Dilayla*, Kül Sanat Yayıncılık, Ankara, Şubat 2009, 86 s.

*

Hüseyin Hatipoğlu (1979), dört bölüm halinde sunulan 20 şiirden oluşma ilk kitabı *Dünya Sanılan Her Şey*'de, televizyondan çamaşır makinesine, pencereden ayakkabıya, raki, çay, tütün gibi keyif maddelerine uzanan çizgide günümüz insanını kuşatan şeyleri şiirleştirmek istemiş. Özel konulu dizi şiir yazmak çok usta şairlerin bile altından kalkmakta zorlandıkları bir alan bence.

Şiirleri yayıma hazırlayan Veysele Çolak da tutup kitabın başında bunu “Behçet Necatigil'in yapısal sağlamlığı” diye övünce genç şair adayının işi iyice zorlaşıyor...

Künye: Hüseyin Hatipoğlu, *Dünya Sanılan Her Şey*, Etki/Dize Yayınları, İzmir, Mart 2008, 48 s.

*

Günümüz şiiriyle ilgisiz, kendi çapında şiir diye bir şeyler yazan kişilere kendi bağlamlarında elbette çok saygı duyuyorum. Sadece şiirde değil, bütün edebiyat ve sanat türlerinde herkes kendince bir şeyler yapabilir ve kimsenin bunlara diyeceği bir şeyi de olamaz.

İtiraz, bu alakasız şeylerin kategori değiştirme çabası sırasında başlar. Kategori de, gerçek sanat mıdır, kişisel uğraş mıdır ortadaki şey.

Kişi ısrarla kişisel uğraşını sanat diye öne getirince, sanatla ilgilenenlerin, hatta duruma maruz kalanların da “değil” deme hakkı doğar.

Kendini “Nanoist şair” ilan eden ve bu konuda manifesto yayımlayan **Umut Yaşar Abat**'ın (1972) *Nanoist* adlı, bilmiyorum kaçınıcı şiir kitabında kendi adıma şiire pek rastlamadığımı üzülmek söylemek durumundayım.

Örneğin şöyle sözler yazan biri elbette saygıdeğer biridir; ama böyle birinin günümüz şiiriyle bir ilişkisi olduğu söylenebilir mi:

“*ömrüm seni seyretmekle geçecek pencerelerden / hiç bu kadar uzun ve acılar içinde seyretmedim seni*” (s. 18)...

Künye: Umut Yaşar Abat, *Nanoist*, Kanguru Yayınları, Ankara, Nisan 2009, 79 s.

İZ

Hatırlayacağı bir ayrıntı olacaktı:

Göğsünde rengi atmış etiket
kuma gömülmüş duruyordu
parıltılarını yitirmiş şişe

-Hayal etmiş
karşı kıyıyı
dönüp durmuş olmalı

Geçememiş
sapa
tenha geçitlerinden
kırgın günlerin...

Açıklardan gelen soğuk rüzgâr
yüzünü yakmış
yol alıyordu
yabancıнын hayalinde

Fraser Adası, 25.12.2007

Musa ÖZ

ELMANIN UÇURUMU

Hırkasını giyer bir kış gelir pencereme

Sabahın yoğunluğu dener seni, narın sayfaları
Gül ağacının gölgesine tutun

Çıt çıt eder ay yürüdükçe çalı araları

Önümde bir gök kayrak, iç tarafımda Antalya
Dolarım karanlıkta gün ışığını saçlarıma

Annemin örtüsüdür akşamüzeri gökyüzü

Teknenin yoksulluğunu taşıyıp onarır denizkızı
Bir gecekonda gibi uşur aşk sözcükleri

Şiir kuşanır öğle sonu kumru halkı

Arada güneşe çıkar, elmanın bir uçurumunu konuşurum
Merhaba cep aynam, üzümün eski parıltısı

Uzun bir rüzgârda beyazlaşır saçlarım

Bir el at üşenmeden kuşağına şu Antalya'nın
Karıncaların mezarını onar sabahları

İnanma yıldızları cebimden düşürdüğüm

Bir taçyaprağı dolaşır gözlerinde, buğulanır irice
Bilgiç bilgiç öter durur tarla kuşu

Dere benimdi, kimse alamazdı çocukluğumda

Nisan yola çıkar portakal bahçelerine

Ahmet ADA

1) “Şair, esinlenenden çok, esinleyen kişidir” diyor Eluard. Bu ne demektir? a) Şair, şiir ortamını etkiler, esinler, etki dağıtır. b) Şair, okuru etkiler. Ümit, özgürlük, adalet, eşitlik, barış, kardeşlik esinler.

2) Denilebilirse, şiir de bir bilme biçimidir. Sezgiyle, olgular ve nesnelere, gerçeklikle hakikati anlamlandırma yolu. Öte yandan estetiksel bir yapı oluşundan dolayı bize haz veren büyümlü bir ses ve anlamla örümlü bir dizgedir. Bize görülmeyeni gösteren, hayal gücümüzü hareket ettiren, bitkilerle, hayvanlarla yaşadığımızı ve doğanın bir parçası olduğumuzu anımsatan, uzak çağrışımlarla zenginleşen bir olgudur şiir.

3) Şiir, dilsel bir keşiftir. Evrenin bütün seslerine, renklerine, kokularına açıktır. Şiirin dili, yalnız içinde üretildiği ulusun değil, tüm insanlığın dilidir.

4) Klee'nin “görünmez görünümlü kılınması” sözü, modern şiir için de geçerlidir. Şiir, görünmezi görünümlü kılar. Bu ne demektir? Herkesin gördüğünü farklı biçimde görmektir. Görmek, evet, oradan başlar şiir. Ne ki, yaratıcı imgelem sürecinde gözün gördüğü dönüşüme uğrar. Dil, sözcükler dönüşümün temel malzemesidir. Dil, sözcükler ve yaratıcı imgelem görüneni farklı kılar. Yazınsal imge, evet, dilin kurduğu yazınsal imge, dış gerçeğe ya da gözün gördüğüne uymaz, kendi görüneni kurar. Elbette sözdiziminin söyleme yüklediği anlamlandırma, sözcük ilintilerinin sürekli bozup kurduğu anlamlandırmadır. Çağdaş şiir, bu noktada sözcüğe çoğalan anlamlar yükler, sözcüğün ifade ettiği anlamla yetinmez. Yeni olan gözün gördüğü değil, imgelemin, dilin imgelerine yüklediği şeyin görünür kıldığıdır. Klee'nin “görünmez görünümlü kılınması” dediği şey, çağdaş şiirde, göz, imgelem, dilsel imge (yazınsal imge) sıralamasıyla açığa çıkan şeydir. Çağdaş şiir düşünülürken, bu işleyiş yoğun ve karmaşık süreçlerin sonucudur.

5) Çağdaş şiiri, insanın bütün ilişkileriyle birlikte düşünmek gerekir. Sözcük, sözcük ilintileri ve sözcük ilişkilerine bitişen ‘imge düzeneği’nin gerisinde öznenin toplumsal ilişkileri, deneyimleri, dünya ve hayat algısı, yeryüzü algısı, yaşantısı vardır. Bunların yanı sıra şiir, varlığı, varoluşu, tinselliği anlama ve anlamlandırmada öncü konumunu sürdürür. Onu, salt haz veren bir olgu olarak görmek yanıltıcı olur.

6) Çağdaş şiirin estetiği kendinde bir şeydir. Okur olsun, şairi olsun, şiirin estetiğine kendi donanımları içinden bakarlar. Çağdaş şiirin güzellik etkisi kendine içkindir, ama dışa taşıdığı bu etki okurun estetiksel donanımına bağlı olarak değişkendir. Şiir de bir bilme yolu olduğundan, kimi onun güzelliğiyle ilgiliyken, kimi de hakikati verip vermediğiyle ilgilidir. Çağdaş şiir Varlık’ın Hakikati’ni açığa çıkaran, sözcüklerin sessel ve anlamsal olarak örgütlediği estetiksel bir yapıdır.

7) Çağdaş şiirin yatay yapısından okuduğumuz sözdizimidir; sözdizimi kırılmalarıyla dikey bir eksen oluşturan şiir, anlamın açığa çıkarılmasını dikey yapıda sağlar. Şiirin yatay ve dikey örgütleniş bir birlik oluşturur. Bu birlik oluşmadığında şiir sözselsel olarak tüketilir. Derin yapı + yüzey yapı birliği de oluşmadığından sessel anlamsal geçişler gerçekleşmez. Bu tür şiirler başarısız şiirlerdir.

8) Aslında, şiirin yatay ve dikey olarak örgütleniş semiyotik birliğe yöneliktir ya da öyle olmak zorundadır. Bütün şiirsel imler semiyotik birliğe yönelik olarak konumlanır. Şiirin semiyotik birliği gerçekleşmezse şiir başarısız olur: Matris sezilemez, görülemez. Şiirsel metne dönük yatay ve dikey örgütlenişin derininde metne dönüşen bir sözcük ya da tümce vardır. Bu sözcük ya da tümce, Riffaterre’e göre, şiirin matrisidir. Çoğu zaman şiir o matris için yazılır.

9) “Esini reddediyoruz, onun yerine ‘çalışma’yı koyuyoruz ki doğrudur. Böylece ‘tanırsal iş’ ve romantiklik ortadan kalkıyor. Onun yerini beynin bir konu üzerinde yoğunlaşması alıyor.” diyor Melih Cevdet Anday. Esini metafizik konumdan çıkaran bir

ORMAN

“in memoriam with marin marais”

derin bir gece
kalabalık bir ormanda
bülbüller topluyoruz dallardan
konuşmaya korkan

bir masalın büyüüne kapılıp
evlerini unutan çocuk korusu,
sürüyle başı boş köpek,
sivri külahlı cinler ardından

tamamlanıyor manzara

elimde mor bir kilim
-hey- diyorum, uzak değil mi
konuşmak size de bana olduğu gibi
yardım edin

nerede kaybettim dilimi?

poetika bu. Doğrudur. Ne ki, şairi şiir yazmaya iten şeyler vardır; Maurice Merleau-Ponty'nin sözleriyle (o başka bir bağlamda söylüyor), “Onlar dışın içi ve için dışıdır.” Başka bir deyişle zihinsellik, imgelem, bellek, şiire çalışmanın yaratıcı yataklarıdır. İç’in dile, dolayısıyla sözcüğe, sözcüğe, sözdizimine dönüşmenin adını esin. Şiire malzeme oluşturan, oradan bir konu üzerinde yoğunlaşmasını sağlayan şey ya da şeyler (bilinçdışı yapılanmalar, yaşantı ve bilinç içerikleri, çocukluk, psikik süreçler, dünya ve yeryüzü temasları, şiir ontolojisi, dönem şiiri, şiir bilgisi vb.) şairin çevrenin içindedir ve yaratıcı imgelemden dile, imgeye dönüşürler. Esin dışın içi ve için dışıdır, düşler, yaşantı ve bilinç içeriğidir. Şairin şiir yazmasını tetikleyen dışsal ve içsel çevrenin ortaya koyduğu sorunsallardır. Dilsel çevrenin de öteki şiirler de tartışılmaz etkenlerdir şiirin yazılmasında.

10) Felsefenin Düalizm diye tanımladığı özne-nesne, varlık-bilgi vb. kutupsallıkların bölünmüşlüğü işaretlediğinin farkında olmalıdır şair. Şiiriyle düalizmin dışında kalmayı bilmelidir. Ağacı gören şair, ağacın da şairi gördüğünü düşünebilmelidir. Cezanne gibi “ben doğanın bilinciyim” diyebilmelidir. Doğayı içinden yaşamaya ya da özne nesne birliğini gerçekleştirmesi gerekir. Doğayı, özne-nesne birliğini aşan bir konuma yerleştirmek modern şairin amacıdır.

11) Dünya şiirinin iki gövde üzerinde durduğunu söyleyebilirim: 1) Dış mekân şiiri. 2) İç mekân şiiri. Birincisi dış dünyayı, yeryüzünü, bitkileri, hayvanları, şairin dokunduğu nesnelere, dünyanın tınlarını, kalabalıkları, patırtıları somut olarak şiire taşır. İkincisi, yani iç mekân şiiri ise iç evren şiiridir. Zihinsel, imgelemsel yönüyle ortaya çıkar ve yazınsal imgelerle ifade olanağı bulur. Deneyimlediği yaşantı içeriğini imgelemin söylemiyle, imgeler göndermeler hâlinde dile getirir. İlkine Nâzım Hikmet’in şiirini, ikincisine ise R. M. Rilke’nin şiirini örnek gösterebilirim. Arakesitte ise hem onu, hem de ötekini işleyen şairler var ki bence dünya şiirinin eşsiz metinlerini yazmışlardır. Eliot’ın ‘Çorak Ülkesi’ gibi. Belirtmek gerekir: İç mekân şiirleri, yazıldıkları döneme özgü ‘iç gözlem’i de içerirler; giderek dönemlerinin tinselliğiyle ilgilidirler. ‘Çorak Ülke’ şiiri bunun tipik bir örneğidir ve o iç sesi, müziği, döneminin tinselliğini duyarız. Öznelerinin yaşantı farklılığı da monolojik söylemle açığa çıkar. Dış ve iç mekân içinde yüzen nesnelere, şaire baktığımızı görür gibi oluruz.

KEMİKLERİN DUASI

—Bejan Matur'a,

Tevatür bir serinlik dilden dile dolaşan
Araf. Bu hangi bekleyişin duasıdır ki,
Çeker kanda kayıklar küreksiz acıları
Ağaçların başucuna gizlice bırakılmış özürler
Ve yaralı bir gelecek hepimiz için
Kaç renk korku yaşatır çözülmez lügatı yine de
Tedirgin imbatlarda rüzgâr dolu konaklar
Gün geçmez ki boşalsın siz de bilirsiniz hep

Susuz, çorak çavlanında mevsimlerinin
Kırk kanatlı gözyaşı dökenler ahıma
Bilirim zaten siz de bilirsiniz hep
Yeterdi oysa avunmak, bir tutam karanfil
Naçiz bir buluntu olmak gözlerin belleğine
Sana cıva gibi aylar kıpırtısız bir gökte
Bir çöl dilemedim, nakıs, gecikmiş
Bir yolculuk diledimse de-- Gitme diye.
Siyah parlak yıldızlar bir parsım gözleri gibi

Beyhude bir çoğalıştı aramızda bütün kış
Zamanda kayıp ruhların oyaladığı gövde
Bir zemheri daha düşerken, ağır aksak
Çözerken dili ezeli kardeşlik temrinleriyle
Seni anlamaya gelmişler, gurbetinden
Yabanıl güller devşirmeye

Taşların suskun ve uzun yaşamına öykünerek
Her oğla sakit, ince bir damardan giren anne
Avuçları bileyen bir kar tipisidir gecede
Bililir zaten siz de bilirsiniz hep
Her ömür çıkmaz bir sokaktır kendine
Taze bir boşlukta bıçağın dili
Yürür satırlar boyu öksüz, adımlar
Hangi yöne gideceğini bilemediğinde

Mehmet ÇAKIR

ÖLÜ BİR NESNE*

gövdesi incecik dal.
başı ufacık:
bütün değil de yarısı,
iri çekirdekleri ortada.
yanağı kızarmış biraz,
hamlığından yeşil.

kim bu haline bakıp
toprakta çürümediğini söyleyebilir.

bir yenisi daha
komutan resmi bitirir
kucaklayıp götürürler

* Une nature morte.

KİRAZ ÇÜRÜĞÜ

Uludağ köylerinden yazmalı kadınlar
Kiraz indirmişler pazara – ne güzel
Sepetlerinde seher serinliği yemyeşil
Sizin için – dallarından çiftelik
beton balkondan sarkan matmazel!

Yengelerim evleriniz kaç evlek acı
Yokta gibisiz bir geçmiş zaman
Ben bu kirazları yiyemem özensem
Beni yılmılara,
beni ıssız çukurlara atar bu haziran!

Uludağ köylerinden yazmalı kadınlar
Kiraz getirmişler tabiatsızlara – küpelik
Aysız gecelerden gelmişler dilsiz kıyılarından
Dişi yerlerinde adamlarının ağırlığı,
sütlerinde soluk soluğa taş geyik!

Yengelerim bir koca değişmezliktesiz
Ömrünüz ocağımızdan viran
Ben bu kirazları yiyemem özensem
Beni deli gitmekler,
beni ölmekler tutar bu haziran!

Veli DÜDÜKÇÜ

ÖLÜM İÇİN SALA

Güvercin donunda girdiğim,
Bir mezardı dilim...
Baktım ışık uyuyunca bana,
Usul ve uzun bir salaydı, gözlerim...
Dolandı sesin halkalandırdığı kanadın, soluk gölgesi;
Toprağın üstü doluydu,
Altını çok sevdim...

Kararan aynası yüzümün,
Avcumun kırılan ayazında bir geceydi...

Ay sarhoştı,
Ağacın avlusunda...
Dağınık ormanlara gittim.
Çürüyen otlar diktim,
Ölen atların karnına...
Yankılandı
Yolun kursağında
Bu ölüm için sala...

Kararan aynası yüzümün,
Avcumun kırılan ayazında bir geceydi...

NIHAT ZİYALAN'DA NOKTALAMA İMLERİ

Tuncer UÇAROL

18 ŞUBAT 2007

Yalın şiirci Nihat Ziyalan da *Sevgili Şiir* (YKY 2007) kitabında noktalama imleri kullanmıyor. Dizelerinin baş harflerini de küçük yazıyor... (Ama özel adları büyük başlatıyor...) Aralarda virgül bile kullanmıyor!

Neden kullanmıyor?

Harflerini saymadım ama dize enleri çok kısa. "Kısa dize", virgölünü sonunda sanal olarak gösteren dize demek. Oradan kırılıp (virgül), altta sürüyordur (virgül), sonraki bir dizede şiirin o tümcesi bitiyordur (nokta).

Öyle ki, Ziyalan, şimdi saysam, bir tümcesini birkaç dizeyle yazmıştır, çoğunun sonunda virgül var demektir bu. (Şimdi kitabın 21. sayfasındayım. Bir önceki şiirin tek tümcelik altı dizeli parçasında, dördüncü dize sonunda, noktalı virgül var ama...) "Diksiyon"a önem veren şair yani. "Durak"lardan da kırıyor dizini tümcenin; ayak bileklerinden, parmaklarından bile kırıyor. Ensiz dizeyle, az sözcükle yazıyor.

Noktalama kullanmasa da olur.

*

Kutlarım! Hiç olmazsa özel adların ilk harflerini büyük yazıyor. Kesme imini de koyuyor. Oh... Tökezlemiyoruz şiiri okurken...

*

Şiirde az sözcükle yazmak ne demek?

a) Mini şiir (1-5 dizeli şiir) ya da kısa şiir (6-12 dizeli şiir) yazarsanız, zaten az sözcükle yazmış olursunuz.

b) Ancak bir "dörtlük"ü hece ölçüsü ya da aruzla kurarsınız, "genellikle" olur size 4 dize x 11 hece = 44 heceli bir şiir. Sözcükleri Türkçede ortalama üç heceyle yazıyor olsak, $44:3 = 15$ sözcüklü bir şiir demek bu. Ortalama iki heceyle yazıyorsak $44:2 = 22$ sözcüklü... Deyin siz ona 20 sözcüklü...

Ama aruz ve hece ölçülerini artık pek kullanmıyoruz; serbest şiirde dörtlükler mutlaka çok daha az sözcükle kuruluyordur. Ziyalan'daki üç dizeli olan "Sevdaş"te 9 sözcük, "Anı"da 8 sözcük var. Bunların bazı dizelerinde de tek sözcük bulunuyor.

- Hay Allah! Bizde "ölçülü şiir"lerde en çok kullanılan hece sayısı kaç acaba? Ziyalan'da dört dizeli şiir de olsaydı, o da neredeyse 15 sözcüklü çıkacakmış...

c) Belki de "Az sözcükle yazmak ne demek?" yerine, doğru soru, "Az harfle yazmak ne demek?" olmalı...

d) Az sözcükle yazmak demek bir de; diyelim ki bir dörtlükte 20 sözcük vardır ama bunun üç tanesi "bir" sözcüğü, iki tanesi "ben" olabilir; yinelenen bu sözcükleri saymamak demektir... "Farklı sözcük"lerin az olması demek...

(Bu konularda Türkçe için bir araştırma olmalı. Yoksa hemen yapılmalı.)

18 ŞUBAT, SAAT 9.30

Buldum! Yalın şiirin bir özelliğini daha buldum. Dizelerde az sözcük kullanmak.

Hiç olmazsa birçok dizede (birçok parçada) az sözcük kullanılması.

Ziyalan'ın dizelerini sayıp altlarına zaten not ediyorum ya... ilk beş şiirindeki toplam dize sayısı 79, "1-3 sözcüklü dize sayısı" 60! Yani 60/79'u, yani yaklaşık 3/4'ü "mini dize".

-Bir sorunsal!.. Peki, kaç sözcüklüye "mini dize" diyelim? Onları da ölçünlemeliyim artık. Hiç olmazsa kendim için.

Bence (şimdilik) 1-3 sözcüklüler mini dize olsun... 4-5 sözcüklüler kısa dize... 6-7 sözcüklüler ortaboy... 8-9, uzun dize... Sonrakiler de çok uzun dize...

(Ooo! 8 sözcüklü dize, ortalama 3 heceden 24 heceli şiir ediyor! Fazla! Olmadı... Böyle dizeler enderdir... Arada bir hece ve aruz ölçülü şiirler de yazan Sait Maden'in *Açıl Ey Gizem* kitabında böyle birkaç şiiri vardı galiba... Bana, bir ara, en çok heceli şiiri ben yazdım, demişti...)

Bu ölçünlemeyi (dizelerin standardizasyonunu) elbette hecelere göre yapmak gerek ama zor iş... Aslında harflere göre yapmalı, o daha da zor...

-Yoo! Bizde 11 heceli şiir çoktur. Onlar 'ortaboy dizeler' diye ölçüt alınabilir. Altı üstü ona göre kümelendirilir.

*

a) Acaba "11 heceli şiirler"de sözcük ortalaması kaçtır? En az sözcüklüler, en çok sözcüklüler dağılımı nasıldır?

b) Türk şiirinde, dizelerdeki sözcük dağılımı, nasıl harita çiziyor?

c) Dilbilimciler, çok paralı ve personelli Türk Dil Kurumu, az paralı çok üyeli Dil Derneği, edebiyat fakülteleri, bilgisayar profesörleri, bizim Necmi Selamet ne güne duruyor?..

d) Bu konuda yapılmış çok çalışma var da bizler mi bilmiyoruz?..

- Keşke öyle olsa...

10.20

Sevgili Şiir'deki yedinci şiiri sayacağım. Bu kez 4 ve 5 sözcüklülerini de not edeceğim. Bu çizelge durumu daha iyi gösterecek.

Bu somut işi Aytül'ün yanında da yapabilirim diye çayımı alıp Aytül'ün yanına, arka odaya geldim. Sahi! Türk şiiri en çok kaç sözcüklü dizelerle yazılıyor? Şiir tümcelerinde kaç sözcük salınıyor? Bölümlerde (bent) kaç tümce, kaç sözcük var? Bunların ortalamaları nasıl?

(Hece ve aruz ölçülerine ayrı bak, serbest şiire ayrı bak, lütfen.)

10.45

Aytül ve televizyon eşliğinde ikinci küme beş şiiri de sayımladım. '1-3 sözcüklü dizeler' burada da 90'da 62. Kabaca 6/9. Yani 2/3. Yani %66.

İlk beş şiirde ise bu oran 80'de 60 idi. Yani 6/8 (ya da 3/4 ya da %75).

Öyleyse doğru. Ziyalan'ın ve yalın şiirin bir özelliği de, az sözcükle dizeler kurmak.

*

Beşerlik kümeler öyle. On şiirlik döküm de şöyle:

	dize sayısı	şiir sayısı
1 sözcüklü	20 (%11,83)	5
2 sözcüklü	56 (%33,14)	10
3 sözcüklü	46 (%27,22)	9
TOPLAM	122(%72,19)	
4 ve daha fazla	47 (%27,81)	10
TOPLAM	169 (%100.00)	10

Ziyalan'ın 1-3 sözcüklü dizeleri oranı (ilk 10 şiirde) %72,19.

Şimdi merak da ettim; yalın şiirci olarak bellediğim Ali Püsküllüoğlu'nda bu oran ne kadar acaba?

Bir de şu mu görünüyor acaba? Püsküllüoğlu da, Ziyalan da Çukurovalı. Acaba bizim bölgenin şairleri mi yalın şiirler yazıyor?

- Dalga geçme Uçarol! Öteki ildeşlerinin şiirlerini sayımladın mı ki bu yargıya varıyorsun?.. Hem öteki yalındaşların Necati Cumalı, Kemal Özer, Osman Serhat, Turgay Fişekçi, Roni Margulies nereli? Çukurovalı mı onlar?..

BU AKŞAM SENİ BEKLİYORUM

Seni bu akşamın çıplak zamanında bekliyorum
sabırsızım ve irkiliyorum kendi düşlerimden
çünkü seni beklerken başka bir aşkı düşünüyorum

okyanusa koşan bir kısrak gibi
aynı rüzgâr savuruyor saçlarımızı
ve ben uçağımızı beklerken
ayrı zamanlarda
korsanlara ve hosteslere alışıyorum
Casablanca indi
Rabat 1 saat gecikmeli

yokluğunuzda
bahçenin uykusuz güz renklerine
patiğini sarkıtmış kediye bakıyorum
şarap içiyorum
“kumun ayrılığı’nı” okurken
çünkü bunu sen istemiştin ve ben
beklerken alışıyorum buna
kedinin uyuduğu beyaz bacaklarına
tırnaklarını geçirdiği yünden karanfile
limanda bekleyen denize
Cebelitarık’tan sular akarken
kestane saçlarını toplamış terli
ah beklediğim akşamın çıplak zamanı

kolalı desenler içinde
çıplak
koyundaki siyah otların içinde süzülen
güneş ısıtır ellerimi

saçlarını bağladığın Ortadoğu’dan kalma
zeytinleri soruyorum Mustafa’dan
bir yanın ay sarısı
bir yanın gece mavisi
ama dudakların hep kızıl
bunu da soruyorum

sen umarsız
bir martı gibi süzülürsün düşlerimde

akrılık çıplaklığına bakıyorum
meme uçlarından kırmızı lekeler
odanın eski eşyalarına
ve aynaya bulaşmış
şehvetin coğrafyasında gözlerim

tül ve tenin dışında
oynayan gelincikleri söylemişti
emsal
ben at kuyruğu saçlarından
uçan ebabillerin sesini

seni bu akşamın çıplak zamanında bekliyorum
ışıklar ve anonlar içinde
düşlerimde başka bir kadın
bana bulutların yolculuğunu öğreten
yağmak için Mezopotamya’ya.

YAŞ / İKİLEM

Artık iç sesle konuşuyorum
bütün gün: “Yazım zamanın geçti
yaşlılık dönencesi burcun.
Düşle istediğin şeyi!
Gücün yetiyorsa aş
babanın ölüm tarihindeki
yaşı...” diyorum.

Bu dönem her şey süt. Sanki:
Köpüğü sönen hayat. Benim:
Karşımda duran
altmış yedinci yaşım,
kâr etmiyor artık içneler
uyarıcı haplar, ilaçlar
tensel bir heyecanı bile yok
yazının ve hayatın.

Hayatta hiç gözüm olmadı
görmedim hiç bende olmayanları;
uçtum, düştüm ve kalktım
kan teri döktürüyor şimdi:
İkilemim! Başımda gezdirdiğim de:
Bir yeni düş. Uzandım. Gözlerimin önünde
bir topaç gibi dünya
başım.
İçim, sıcak, sıklet
İçinde. Sanki bir oyun:
Açıp, kapıyor perdesini.
Adı: Yüksek tansiyon!
Yatırıyor beni.
Elimde, “SÖZCÜKLER”!
Okuduğum: Altınel’in “Yas kayıp bir –KEDİ-dir” şiiri.
ilacımış gibi iyi geliyor.
geçiyor yüreğimin
sızısı. İlmekliyor
Şiire: Hayata.

Adana, Ağustos 2006

ŞAİRİN BOŞANMA DOSYASI

otuzundan sonra anne evine de dönebilir şair
bir kaburga kemiği bırakır ayrıldığı kadına
ve aşk bir ısırık izi gibi çoğalsa da elmalarda

otuzundan sonra anne evine dönecek
yüz olur mu insanda
bu bile başlı başına bir şirdir aslında

sevgilim, aydan kalan aydınlığım, köznurum
bana sakla bunca yıl sustuğun bütün sözcükleri

Aşk Ne Kadar Polemik, Ne Kadar Şiirsel, Ne Kadar Cürüm?

. Malum, *milenyum çağında* her şey meydana! Sağolsun, yeni kuşağın yaşam grafiğinde kimsenin kimseden sakınacağı / saklayacağı bir şey kalmadı. Üryan geldik ya, üryan da gidiyoruz. Aman yanlış anlaşılmasın: Bu *açıklık* sonuna kadar savunduğum bir durum. 46 yaşında muhafazakâr olacak halim de yok. Ama şair/eleştirmen itirazı olarak önemseyecek kimseler kalmışsa, bir çift lâf da söylemek isterim -naçinaze. Madem açıklık politikası aynı zamanda hayatımızın *gayriresmi* manifestosu oldu, hemen sorgulamaya başlayalım: Aşkın eleştiriyi ve polemige ne kadar *tahammülü* var? Ya da soruyu şöyle formüle edip *sıyrılmam*: Aşkta eleştiriyi ve polemige *gerek* var mı?

İkinci soruya geçmeden önce, birincisine vereceğiniz ya da vermekten imtina edeceğiniz yanıtı isterseniz yedeğinize saklayın. Çünkü hemen peşi sıra gelen soru şöyle: Aşk niçin şiirseldir? Şiirin yüreği onu tek başına kavramaya yetmediği için mi; aslında aşk ve şiir üvey kardeş oldukları için mi?

Üçüncü soruya geçmeden önce yine uyarayım da iyilik bende kalsın. İlk iki soru ile üçüncüsü arasında korelasyon kuramazsanız, ne bir şair olarak matematiksel duygulanımların/duyarlılıkların peşinden gitme yeteneğiniz vardır, ne de kendi yanılginızın/yenilginizin izini sürebileceğiniz cesaretiniz. O soru da şu: Aşk ne kadar cürüm, ne kadar hayatî? Ne kadar mutlak, ne kadar düşsel?

Hemen samimi bir itirafta bulunayım: Milenyum çağının başlangıcından beri aşkla hiçbir ilgim yok. Ne şiirime giriyor doğru dürüst, ne yanımda yöremde esamisi okunuyor. Onca aşk şiiri ve iddialı deneme yazılarından sonra, kendi kişisel tarihimde bir *mucize* sayılabilecek bu 9 yıllık *suskunluğun* elbette makul ve mazur görülebilecek nedenleri var. Kısacası, o polemik, şiirsel ve cürüm uçgeninde fink atayım derken düşülen *gayya kıyusu* söz konusu. Veyahut da, haydi bir itiraf daha size, insanın kendini cezalandırdığı noktada hiçbir af ümidinin gözükmemesi.

Çok mu açık oldu? Hiç yakışmadı aşkın raconuna, değil mi? Biz ne kadar yakıştık ki aşka?

Şiir deryasında küçük kayıklar

. Azad Ziya Eren'in "Turgut Uyar İçin Nazire" adlı şiirindeki şu iki dize uykuları kaçırarak cinsten:

"Devlet uçuş tüylerini çekince gökyüzü de sevmezse
[güvercini
Bunu soğuk bir tankta üşütülen askerin yetmeyen kalbi
[bilir."

Varlık dergisinin Haziran sayısında Kemal Burakay'ın "Prangalar" adlı şiiri var. Yeni çıkan toplu şiirlerini henüz okuma fırsatım olmadı ama Burakay'ın genel çizgisinde zayıf bir şiir. Siyasal kişiliği dizelerin önüne geçmiş. Halbuki bu dengeyi Bülent Ecevit bile -son yıllarda yazdıkları hariç- tutturmayı başarabilmişti. Kemal Burakay, evet, son derece soylu bir şekilde, "*Ben kimin ağlamasını istedim ki / Yok ki benim kurşunlarım / Dikenli tellerim, taş duvarlarım yok ki*" diyor. Ne var ki imgelerin dünyasına uzak düşen bu çıkış, nahif yapısı nedeniyle, düşünsel plandaki o insanî duyarlılığı da gölgede bırakıyor. "*Öyleyse nedir bu prangalar?*" sorusunu şiirsel dille tamamlayacak metaforlara uzanamıyor. Yakalayabildiği ise sadece şu dizeler:

"Ben sizden bir maviyi gizledim mi?
Hangi denizleri kaçırdım sizden
Hangi yağmuru, çiğ tanelerini?
Size şiirler getirdim, nisan aylarını
Yalnızlığımı getirdim ısınmanız için"

Söylesem inanır mısınız: Abdülkadir Budak'ın *Kitap-lık'ta* yayımlanan "Ölünün İç Konuşması" şiiri dışında, *Hürriyet Gösteri* (Mart-Nisan-Mayıs), *Kitap-lık* (Haziran) ve *Deliler Teknesi* (Mayıs-Haziran) dergilerinde beni heyecanlandıracak tek bir dize bile bulamadım.

"Aylık şiir yaprağı" *Yazlıkaya*'ya ise Olcay Özmen gitti gideli bir haller oldu. Dört kocaman yaprakta, ikinci sayfanın bir kenarına sıkıştırılmış iki şiir dışında eser yok. Büsbütün hakkını yemeyelim; Mustafa Öneş'in Egemen Berköz'ün 1966 yılı basımı "*Çin Askeri Ah Devran*" adlı şiir kitabı üzerine güzel bir yazısı var. Keza, Haydar Ergülen de yine Egemen Berköz'den söz ettiği "Dağın Ardındaki Şiir" adlı yazısıyla dergiye renk katıyor. O kadar. Şiir yok, ama güzel poetik yazılar var. Benzer dergilere göre çitayı biraz yükseğe taşısa da şiirsiz bir dergi çok yavan geldi bana.

Sincan İstasyonu'nun Haziran sayısında yayımlanan şiirler de çok parlak değil. Bir tek Aydın Afacan'ın "Hayal Feneri" şiiri ilginç imgelerle ve yeniliklerle örülü. Abdullah Şevki'nin "Küçük Şair" adlı -sözde- polemige göz kırpan şiiri ise hamasetin duvarına tosluyor: "*Uzattığı şiirini okurken gülümsediğimiz / birisi olabilir küçük şair / poetik konularda mangalda kül bırakmayan (...)* içimizden biri / küçük şair / internette şiir yazan / umutlu, aldanişlarla sarhoş / adı bilinmeyecek hiçbir zaman."

Abdullah Şevki'ye hiç yakışmamış.

Hele Mustafa Ergin Kılıç'ın "Selanik Caddesi" şiiri tam bir "dostlar alışverişte görsün" örneği. Derginin ortasındaki iki kocaman sayfayı şairlerin fotoğraflarıyla süsleyen şiir, bütün iyi niyetli çabasına rağmen, nahifliğin ötesine geçemiyor. Kılıç, Cemal Süreya'dan Ahmet Erhan'a, Veysel Çolak'tan Aydın Şimşek'e 11 şairlik bir futbol takımı oluşturmuş sanki. Bu şairlerden neler öğrendiğini sıralıyor. Ve asıl felaket son dizelerde: "*ve senden öğrendim sevgilim / kızıl selanik caddesinde oturduğumuz kahveye / her akşam atatürk'ü de getirmeyi / her akşam atatürk'ü de.*"

Mustafa Ergin Kılıç dostum kusura bakmasın; ne Atatürk bu kadar basit ve kötü dizeleri hak edecek bir liderdir, ne de hem şiirsel hem düşünsel olarak yıllar önce aşılış "*putlaştırma*" geleneğine günümüzde yeniden göz kırpmanın bir anlamı var.

Şiir biraz da mızımlık değil midir?

. Halim Şafak yönetimindeki *Bireylikler* dergisi yine dopdolu. Derginin başyazısı "*Cetvelleri, pergelleri, gönyeleri kırıp atmak şiirin özgürlüğüdür!*" başlığını taşıyor. Yazının sorunsalı ise yaşadığımız dünyanın bugünkü hali karşısında şiirin ve şairin bir uygarlık eleştirisi getirememesi. Yazının sonunda asıl *meram* açığa çıkıyor: "*Uygarlık ve bağlı olarak kapitalizm karşısında insan doğayla başta kurduğu ilişkiyi yeniden oluşturarak bu dünyaya saldıracaktır. Şiirse bu saldırının ancak kendisi olabilir!*"

Dergide Osman Olmuş'un "Florasız Vajina: Am-erika" şiirindeki *edepsizlik* dozu ise imreneceğim kadar var.

Pelin Özer'in "Çıkmaz Sokaktan Başla Boşluğu Doldurmaya" şiirinde de hoş imgeler dolaşiyor:

"Manolya dalında esneyen çelimsiz martı
Duyuyor nefesini

Sen duymuyorsun

Kanadından çözüp düşürdüğü tüy

Saçlarının arasında

Öyle hafif ki
Rüzgâr girmez koluna.”

Karayazı dergisinin Mayıs-Haziran sayısında Salim Nacar'ın “Çince Yaşamak” şiiri hayata karşı bir itiraz:

“mutsuzum, ne diyebilirim ki,
varolmanın bir nedeni de bu belki, bir kez
kaybetmiş olmakla bir kuş, tanrım
nasıl kandırır, göğsüyle inceltmesini dünyayı
sen yataklar kötülüğüne hissiz,
bir kez dünya dediler, adımla kötüye çıktım, bilmezdim,
[tanımazdım
bir somut çiçek dönüp dururdu hançeresinde
başkalarının gözleriyle gördüğü şeye
sendeki o korkuluk eşlik ederdi, hayal gibi bir evden.
kaybetmiş olmakla nasıl tanışır bir kuş, tanrım.
Keşke yalnız bunu anlasydım.”

Eliz dergisinin Haziran sayısında Metin Güven'in “Ölüm Burcu” adlı şiiri, o şiirde de insanı irkiltten o güzelim dizeler var:

“Gece bizi istiyordu
Biz de geceyi

Ve sonra cehennem aydınlatan bir gül gibi
Derin bir kederin öznesi olan yağmurlar,

yağmurlar...”

Sahafın Keçisi bir şiir seçkisi. Mayıs'ta ikinci sayısı yayımlandı. Metin Fındıkçı'nın “Asma” şiirindeki “*Dışındaki enkaz ve içimdeki senden kalan / Zehrin mirasını geceyle paylaştım*” dizeleri çarpıcı.

İlyas Tunç'un “*Yerine oturmuş sözü kaldıramaz rüzgâr*” (Meşe Sözler) dizesi ise bambaşka.

Dilek Değerli'nin “Aşka Uçan” şiirinde de ilginç metaforlar var:

“Geziniyor şimdi uçurtma,
gökkuşağının kelebek patikasında
gözlerinde ipek parıltısı,
püsküllerinde sarhoş yıldızlar.”

Seçkide yer alan Hayrettin Geçkin'in “Şiir ve Düş” başlıklı yazısı ile yine Dilek Değerli'nin Sylvia Plath üzerine kaleme aldığı “Karanlığın ve Ölümün Şairi Sylvia Plath” yazısı da dikkat çekici.

Dergâh dergisinde Ercan Yılmaz'ın “Masal” şiiri okunmaya değer:

“o dalgın hırkasıyla hira
yürüyor, ıstırabın efendisi
bir kalb gibi kalbinin ötesinde
güllerin yumağını çözer kedisi
dil'in; Zamansa ak saçlı dede
inandım, çöktü, anıyı çatım
onun için akşamın göğsünü açtım”

Dergide Ünsal Ünlü'nün “Varılacak Yer” adlı şiirinde de “sağlam” betimlemeler var:

“Seslerden sonraydı varılacak yerin duraksızlığı
Birileri kanatsız uçmayı denediler varmak için
Bir yer aradılar durulacak, buldukları yerlerde
Durdurmadılar kimseyi, şimdi hepsi oradalar
Gittiler geldiler büyüdüler ve küçüldüler yine.”

Cafer Keklikçi'nin “Sebeb-i Ziyaret” şiirinde ise ironi, hesaplama ve özeleştirici iç içe:

“dibindeyim gölgelerin beni oyukla gerçeğe
gerçeğe tercüme olmak isterim kaldırımları söküp söküp
[yapıyor belediye
belediye kömür dağıtıyor efendi bırakıyor gibi evlere
evlere hiç umu girmese de kâğıt giriyor bilvesile
saygılarını sunuyor kaz gelecek yere tavuk bile değil başka
[arzunuz

(...)

saklasın mı kemiğini bunca yoksulluğun
kulluğun gerekleri mi onu sonra düşünürüz hele gelsin bir
[vakti
vakti geldi işte ulan ne bekliyorsun tarhana
damarlarında çağlıyor vakit damarlarımda bir kutu kibrit
kan kaybediyor mülkiyet şakır şakır bir havra”

Yasakmeyve dergisinin 38. sayısı her zamanki gibi dopdolu. “Şair ve Okuru” bölümünde, Enis Batur, Erol Toygun'un sorularını yanıtıyor. Enis Batur'dan kulaklara küpe olacak bir söz var şöyleşide: “*İyi şair, her seferinde bir öncekinden güçlü bir şiir kurmaya çalışır.*”

Betül Dünder'in “Hayf” şiirindeki başlangıç dizesi hoş: “*Bana derinden açılmış bir gülün kederi bulaştı*”.

Yaşar Miraç'ın insan-Allah ilişkisini/çelişkisini yordadığı “İlahi Kanto ya da Allah'ın Çelişkisi” adlı şiiri ilginç. Allah'ın insanı yarattığına bin pişman olduğuna ilişkin göndermelerden sonra, ironik bir final kapıyı çalıyor:

“tek bir ihtimal kaldı
neyse ki artık geri
sigorta niyetine
allah'tan var bir ayet:

hem allah'ı insanı
hem de şaşkın dünyayı
herkesi kurtaracak

bir muhteşem kıyamet!”

Kaan Koç'un “Yarın” şiiri ise “*küresel mali kriz*” adı verilen sürecin ruhuna (sahi, ruhu var mı bu sürecin?) değgin metaforlar taşıyor. Şiir, “*kapitale kanlı bıçaklıyım / bugün beni işe alma patron*” dizesiyle başlıyor. İroni ile trajedinin iç içe geçtiği, o boyuta gündelik yaşamın hayhuyunun da eklemeli olduğu benzersiz bir dizeler bütünü: “*bugün seni sevmiyorum patron, bugün benim günüm / benim belki şimdi yeni öldüğüm*”.

Kalbimi çizen dizeler

. “*Hayatımın birazı kapıya sıkışan parmak*” (Hüseyin Peker, “Kuyuda”, *Varlık*, Haziran 2009)

Hamış

Aslında hiç değinmeden geçecektim ama olmuyor. Bu satırları dikkatlice takip edenler, başlangıçtan beri *ödül karşıtı* tutumunun ziyadesiyle farkındadır. Ama galiba çok sıkı. Rahatsızlık yarattığı da aşikâr. Elbette geri adım atacak halim yok. Bu bir yaşam biçimi, tercih sorunu. Bana göre, bir şairin/edebiyatçının ödüllere katılması veya ödül alması ile 1 Mayıs mitingine ciple gitmek arasında bir fark yok. O ince çelişkiyi kimsenin anlamasını beklemiyorum. Sadece, dikkate değer bir sataşma olmadığı müddetçe -ki çok şükür bulaşan yok- uzunca bir süre (veya bir daha asla) ödül konusuna dönmeyeceğim. Her ay bu konuda yazdıklarımı okuyup da kendilerini sorgulamaya çalışacaklarına mazeret üretmeyi yeğleyen şairlerimiz artık rahat olabilir. Onlar adına *vekâleten* ben utanırım, olur biter.

Ali SINGİR

Akatalpa'ya taş atmak, üstadımız Cihan Oğuz'un büyük bir vukufiyetle top dolaştırdığı sahada ayağa dolanmak değildir niyetimiz. Sayın Oğuz'un daha temayüz etmiş dergilerde gezinmesini tabii karşılıyorum. Takdiridir. Belki dergi yönetimiyle de böyle konuşmuşlardır. Ancak izniniz olursa, Anadolu'nun öylesine ücra köşelerinde öylesine edebiyat dergileri yayımlanıyor, buralarda öylesine şiirler, öyküler, denemeler yer alıyor ki insan bazen şaşırıp kalıyor. Üzülüyor. Kim okuyacak, kim dikkate alacak, kim kaydını tutacak bu eserlerin?

Bu cümleden olarak iki dergiden söz etsem konunun uzmanları huzurunda haddimi aşmış mı olurum acaba?

Dergilerin biri *Şehir*, diğeri *Kertenkele*.

Kertenkele'nin iki ayağından biri Ünye'de, diğeri Fatsa'da, künyede böyle görülüyor. Ordu'nun iki ilçesi bunlar. İl merkezi kıskanmıyorsa kıskanmalıdır. Derginin Haziran-Ağustos 2009 tarihli 16. sayısındaki şiirleri şöyle bir okuyayım dedim. Ezra Cenker'in dokuz sayfaya yayılan şiirleri hemen dikkatimi çekti. Önce bu kadar çok yer kaplamasıyla, sonra adıyla. Azra'yı çağrıştırdığı için hanım adı gibi, ama değil; Ezra Pound'dan geliyor muhtemelen. Soyad da kılıç gibi keskin maşallah. Birlikte takma'ya benziyorlar. Şiirleri okudum. İslami bir entelektüelin dünyasından sesleniyor, lakin yer yer İslam'ın ortodoks dünyasını da zorluyor. Besbelli ki bu şair Batı dilleriyle ve belki felsefeyle aşına biri; bu birikim kendisine biraz bir özgürlük, özgelik, tazelik ruhu bağışlamış.

Bir de "İlk Şiirler'den" diye bir genel başlık var ki "Şimdilik bunlarla yetinin; aslında ben daha neyim!" kabilinden. *Kertenkele* de Ezra Cenker de izlenmeyi hak ediyor gibi geldi kulunuza.

İkinci dergi *Şehir*; o da bir ilçede çıkıyor: Devrek'te. Vah Zonguldak vah, kıskanır mısın?

Önceki dergi bir imece havası yansıtırken (gerçi bizde imece olmaz, varsan baksan gene garibin biri çekiyordur bütün çileyi de imece havası yayıyordu çevreye), *Şehir*'de işi kendisi de şiir yazar İbrahim Tığ üstleniyor. Bu dergide de yaşlı genç, yerel ulusal, isimli isimsiz epeyce şair yazar yer almış. İçlerinden en ilgimizi çeken Ersan Erçelik'in "Hayat Öpücüğü'nden." başlıklı 30 parçalık şiiri.

Gerçi dergide haiku denmiyor ama bunlar haiku havasında ve çoğunluğu da üçer dize. 4-5 dize gibi görülenler sayfanın üç sütun olmasından kaynaklanıyor.

Geçtiğimiz nisan'da *Akatalpa*'da haikular yayımlandıydı, o sayıda Ersan Erçelik'in haikuları da yer alsaymış, diyesim geldi. Demek ki *Akatalpa* ve haiku dosyasını hazırlayan Gültekin Emre'yle bir tanışıklığı yok bu şairin. Dergi çıkarıcıların Türkiye'deki bütün şair ve yazarlarla ilişkileri olacak diye bir kural da yok tabii.

Ersan Erçelik'in muhtemelen bir kitap olacak Hayat Öpücüğü şiircikleri, yazın şu sıcak günlerinde iç ferahlatıcı esintiler taşıyor.

Bitirmeden, bir başka ilçe dergisi Fuat Çiftçi'nin Avanos'tan seslendiği *Şiiri Özlüyorum*'unu ansam iyi olur. Ondan Cihan Oğuz da bahsediyor galiba zaman zaman.

Halim Şafak ve arkadaşlarının *Bireylikler*'ini de ilçe dergisi saymak gerekir mi, derginin herhangi bir sayısı şu an

SİBYLLA

"Zor, hatta olanaksız bir düşsel sadakat deneyine kalkıştım..."

Biliyorum. Tek dudaklı siyah bir kirazdım. Konuşmak neyime. Yetiyordu. Güneşin getirdiği uyku, yağmurun bağışladığı neşe. Sunmak neyime. Çökerdi bir gün benim de acılarım dibe. Ah!

Mektupların sahibini beklediği çekmece. Fısıldasaydın ya kulağına: beyaz donu da var içinde. Tahtaboşa çıkmak, beni ölü çamaşırlara güldürmek neyine. Ah!

Battım her elde. Kanadım her çizgide. Ah!

Bir ölebilsen! Bir ölebilsen! Buruşarak dilim. Kafesimde.

CALİBAN

"Hani sığındığınız kaya,
Hani ilahlarınız nerede?..."

Akademinin ılıman ahırından bakınca, etrafı suyla çevrili her toprak ada, her esinti fırtına. Ben Caliban, aslında bir kız. Ah, kavrulmuş ağaç kabuğu! Yaz kül oldu, kışsa su. Teninizde. Resim yoktu, hiç olmadı. Ne isminizde ne imgenizde. Bu kadarı bile yetti. Hissetmeye.

U.A.RAL

"Söz, insan olup aramızda yaşadı..."

Rüyamda. Kurt gibi ağladım sabaha kadar. Ama şiir yazmayacağım, yazmayacağım! Babamın kütüphanesinde, namluların üzerindedin. Bekliyorum, göğsünü kemiren orkideyi sökesin.

Kurt gibi. Çaresiz bir kurt gibi ağladım sabaha kadar. Nefesim, dökülün diye koynuna. Bembeyaz, ıpsıslak.

Duydun değil mi? Yağmurun salyalarına karışan kederimi. Ah, seni alçak! Beklemeden beni, nasıl yırtarsın çeliği? Alev mavisini karnından, susamış yüreğine kadar.

Kurt gibi. Yas tutan diş bir kurt gibi, cırılcıplak. Ölümüne. Ağladım sabaha kadar.

elimde olmadığı için künye bilgilerine bakamıyorum. Şafak her yerde Cırlavık diye imza atıyor, irternette koşturunca gördüm ki meğerse burası Kayseri'nin günümüzde Mimarşinan diye anılan beldesiymiş.

Ümit ederim ki sürçü lisan etmemişimdir; yazım yayımlanmaya değer görülürse başka sefer başka dergilerden de söz eder miyim? Belki...

ÇOCUK VE ALLAH

Herkes ölürlen son anda

Bir çocuk hatırlayacak

(Fazıl Hüsni Dağlarca)

İçimdeki istekleri kimselere anlatamam
kendi rüzgârına kapılan elbette ki gençtir
gitmek baba kalmak annedir belki de
içimi aramaya çıktığımdan beri
şiiirimin bir kopyası daima sokaklarda
ev ve sürez Allah'la aramda
böyle müzik böyle şiiir böyle acemi Türkçe
büyümeyen bir yerim kalmasa diyorum
— anne bak, üç kırk yerim kaldı sadece!
tenhası kalbi olanın flörtü tenidir amenna
aynadaki yüzüm nasıl da amentü
oda ve sürez Allah'la aramda
müzik ve şiiir hem gerekli hem ukde
şiiir mi müzik mi beni biriniz anlayın lütfen!
Amerika şık ben öğrenci az memur annem babam
ah, kolyesini koynuna saçmış biri dökülmüşlüktür
odamın tavanı ömürsüz kelebek arafı her akşam
boşluk ve sürez Allah'la aramda
içimdeki istekler ne yapsam anlatmaz beni
ey dünyaya acemi ece, pardon serap!
kelâm ol geç kalemden
kırk ayna tut bana otuz üçü kırılınsın hemen
ben ve sürez Allah'la aramda!

(Aydn, 21 Haziran 2008)

Naci BAHTİYAR

BİRİCİK

Biricikliğimi bana sırtlayan gece
Arıma petek dokumanın sarı zamanı düşmüş elime
sivri dilini sevdim bahara kokan haylaz tomurcuğun
altıdan genler dokunmuş yaylasına anzerin
sırlaya sırlaya bal olur nakışında tenimiz

Üşüme demiştim sana çünkü bahar, söndürme polen
[gözlerini]

Dinleseydin dansına içli yeminler sarardım anneme özençli
katığına emek koyardım ballı dürümler sanırdın
bazen aklımdan önce yürüdüğümü de söyledim sana

Merhemim merheme çaresi olmazmış
Sev çiçeğine sırnaşık oğul endamını
kapat ağzını poyrazın, yel almasın çünkü oğul
güneşten bana armağan, bir akşam kaldı oysa
ört üstüne gecedan sızan sesini
bir ömür boyu gizil kalsın saadet

KAYIP GÜLÜMSEYİŞLER

Bir sessizliği kulaçlıyorduk. Bir ta kadar uzaktı herkes.
Açlığın gözleri vitrinleri didiklerken kırmızı bir vay
geçti caddenin ortasından, çın çın!

Sonra onlar çıktılar, çıktılar diyorum ya, nerden çıktılar
[görmedik.]

Yürüdüler. Bir uçtan bir uca yürüdükleri cadde
uçsuz bucaksız yalnızlıkları mıydı? En çok buydu belki
dokunan bize.

Her an temrinledikleri anılar taşıyordu dudaklarından.
Dev bir soru işaretini sürümsürümsürüklyüyorlardı.
Nerden çıktılar, görmedik.

Baktılar yüzlerimize. İçimizdeki uzaklığa...

Baktılar gözlerimize. Taş atsan ses vermeyen uykuya...

Geçmiş tenliydi. Belirsizliğin o fildişi beyazını taşıdıkları
yüzlerinde koşan iki siyah at vardı. Aktılar cadde boyunca.

B aktık peşlerinden.

Gassaray'ın önünde durdular. Durduk biz de.
Yürüseler yürüyecektik, durdular durduk.
Kendilerine benzeyen yüzler y yüzüyordu
ellerindeki çerçevelerde, kederleriyle
kontrast gülümseyişler...

Telsiz seslerinden bir mengene sık sık sıkıyordu
canlarını. Çöreklenmiş lacivertin ortasında
bir çınar göğe uzanıyordu yapraklanarak. Yorgundular.

Küçük bir çocuk, bir adım önde bakışları:
Sizin hiç babanız yitti mi? Benim bir kere yitti lâl oldum.
Gök gibi gürlüyordu içimde sessizliği.

Lâl elleriyle dokundular, dokunuşları
un ufak ediyor'du varlarımızı "yok"larıyla.
Kimdiler, nereden? En ufak...

Esaretimizin kuyularından çekip çıkardılar
cesareti kör. Uykularımıza örülmüş kâbusları,
o ayrıkotlarını temizlediler usumuzdan bir bir.
Açık uçlu sorulardık, azıcık suçlu çocuklardık.
Yürüdük onlarla, durduk onlarla, gördük duyulmayı.

Baktılar gözlerimize. Yalnızca baktılar, bakıp gittiler.
O bakışlarda kaybolduk kimeee söveyim.

Yürüdük, denizi gördük...

AYASOFYA GÜZELİM VE APOKALİPS

Sante Verona Sante Verona ve bizim Ayasofya
ma bible'ayo tafla l'apocalypse sevgili dostlarım
mermerin çatladığı dudakları hissediyorum
Apokalips ve dudaklar sevgilim biliyorum
çatlayan mermerin eski bir tarih olduğunu
Ayasofya güzelim ve Apokalips

ama eski tarih eski tarih dediğin nasıl bir şey
çatlayan bir mermerde yana kıvrılmış bir eski baş mıdır o?

ayda 1 0 0 0 ytl alıyorum derken İlber Ortaylı
ağlar mıydım ağlar mıydım ben böyle başka maaşlar için
ve 1 0 0 0 ytl si İlber Ortaylı'nın tarih bilinciyle
dudaklarındaki çatlağı öpüyorum

5 0 0 + 5 0 0 ya da 2 x 5 0 0 ya da
1 x 1 0 0 0 ytl gibi bir şey yapıyor demek ha bu
ne satın alabilirim bununla ben bana yakışan
grafikleri çizerken Kandilli Rasathanesi
çöpçüler bile daha zengindir bana oranla

bana yağmurun hallerinden
bahset sonra egemen ergenlik
sendromlarından dem vur hem
kurnaz bir çocuk değiliz artık biz

şöyle söylemiş Müdür Ortaylı'ya
“kadife yastığım yok odana bastığım yok
“ne basayım odana evvelki dostluğun yok”

Sante Verona Sante Verona ve şu bizim Ayasofya
hem bir çocuk hem de hiçbiri
hem Ayasofya 'ya girip hem de
elinde şarapla tapınan var mıdır ona
Ay'sofya'sına sarılan var mıdır elinde şarap
arap sabunuyla yıkanan esrarengiz adamların sığıdığı
esrarengiz kokularla kendinden geçmiş
oyyyyyyyyyyyyyyyyyyy
kendinden geçirilmiş oyyyyyyyyyyyyyyyyyy
O
B
A
R
B
A
R
A
ölmüş
oyyyyyyyyyyyyyyyyyyy ölmüş

ELİF-B-CHE

çok uğraştım, sandım ve öyle kaldım dünyada.
az önce A camiden çıktı ve dedi ki adım elif.
dedim ki ben hep günahkârım
vur beni.

bu kadar acı dünyaya eşit
sizinle bir zaman sonra çoğalır gidişlerim
B biliyor ki şifresidir kutsal kitabın.
bir besmele çekiyor seyyah
dedim ki ben hep günahkârım. vur beni.

bu yalnızlıktan bir medet umuyor C ve Che
alıp başımı gitsen yüreğini nereye gömeceksin?
yenilir yutulur mu D ve sonu gelmeyen devrim.

biraz sahilden sordum
biraz denizden söylediler.
avrupa kentlerinden hangisine gelirsen uğra dediler.

ve şimdi alıp başımı gitsem
yüreğimi nereye gömeceğim?
bir zaman gelecek karşımda E
yine elif.
kendimi tekrar edeceğim.

bize bak
B
A
R
B
A
R
A
bize bak
kaç para senin aylığın
ha ha ha ha ha ha P A P A
ha ha ha ha ha ha ha mama
ama Barbara'nım alamadığı

o müthiş ıslık bir cuma günü çarşıda patlamış
tanrılar öldü...hayaletler geliyor anne v a a a y

ŞİMDİ HAYALETLERİN ÇARPIŞMA VAKTİ!

* “Bu şiir, iki şairin bilgisayarda dize dize, üst üste
geçmeleriyle oluşturulmuştur.”

BURSA'DA EDEBİYAT İÇİN YENİ BİR AÇILIM: BEK

Hakan AVCI

Bursa'da "has" edebiyat üretimini geliştirmek ve yeni yazarlara ortam yaratmak amacıyla kurulan Bursa Edebiyat Kültür Derneği, görkemli bir etkinlikle açıldı. Efehan Hotel'de gerçekleşen açılışta Feyza Hepçilingirler ile Hüseyin Peker, "Öyküde Şiir-Şiirde Öykü" üzerine konuştu.

Bursa'da nitelikli edebiyat üretimini geliştirmek, yeni yazar ve şairlerin yetişmesi yolunda ortam yaratmak, varolan birikimi yükseltmek ve Bursa'nın edebiyattaki gücünün genç kuşaklarla geleceğe taşınmasını sağlamak amacıyla kurulan ve kısa adı BEK olan Bursa Edebiyat Kültür Derneği'nin açılışı, 28 Mayıs Perşembe akşamı, Efehan Hotel'in teras katında, "has" bir etkinlikle yapıldı.

Borusan Mannesmann'ın sponsorluğunda gerçekleşen etkinliğin konuşmacıları, yazar ve dilci Feyza Hepçilingirler ile şair-yazar Hüseyin Peker'di. "Öyküde Şiir - Şiirde Öykü" temasının ele alındığı etkinliğe Bursa'da yaşayan edebiyatçıların yanı sıra çok sayıda konuk katıldı.

Açılış konuşmasını yapan Ramis Dara, "geleceğe ışıklı bir patika açma umuduyla" bir araya geldiklerini belirterek, Bursa ve Türkiye'deki edebiyat ortamına katkı yapmaya çalışacaklarını söyledi. Son yıllarda Bursa'da yükselen edebiyatçı potansiyeline rağmen has edebiyatın mevzi yitirmekte olduğunu, düşüş gözlemlendiğini belirten Dara, şöyle konuştu:

"Şüphesiz hiçbir dernek kimseyi edebiyatçı yapmaz; ancak doğru etkileşim, her yazar ve yazar adayını nitelik ve nicelik açısından geliştirir, olgunlaştırır, kendi has ürünlerini daha erken oluşturup yaratmada onlara yardımcı olur. Bu doğru etkileşim, Bursa gibi taşra mı metropol mü olduğu tartışılan bir yerde dernek aracılığıyla daha kolay kurulur. Bursa Edebiyat Kültür Derneği bu gerekçelerden hareketle yola çıkmıştır."

Amaçları doğrultusunda Bursa'da aylık ve yıllık etkinlikler düzenleyeceklerini belirten Dara, zamanında Türkiye'deki benzerleri arasında en ilgi çeken Bursa Edebiyat Günlerini de yeni bir biçim ve içerikle Bursa'da yeniden canlandırmaya çalışacaklarını ifade etti.

Açılış kapsamındaki söyleşide konuşan yazar ve dilci Feyza Hepçilingirler, "Öyküde Şiir" temasını ele aldı. Şiirsel olmaya çalışırken şairanelik tuzağına düşüldüğünü belirten Hepçilingirler, "Şiirsellikle şairanelik arasındaki fark, dağ ile deniz arasındaki fark gibidir. Şairanelik basit, bayağı, hastalıklı bir romantizm içerir. Ben şiirsellikte yalınlığın esas olduğunu düşünüyorum" dedi.

Söyleşi için İzmir'den gelen şair Hüseyin Peker de, "Şiirde Öykü" ve anlatımcı şiir odağında konuştu. Şiirsel öyküye Sait Faik'i örnek gösteren Peker, "Şiirde ise öyküsel öğeyi en başarılı biçimde kullanan Nâzım Hikmet'tir. Onun *Memleketimden İnsan Manzaraları*, edebiyatımızda şiirle öyküyü olağanüstü güzellikte kaynaştıran büyük bir yapıttır" diye konuştu. Günümüz öykücülerinin şiirsel öykü anlayışlarından örnekler veren Peker, çağdaş şairlerden de öyküsel şiir örnekleri okudu.

BEK'in basın açıklamasında da şu görüşlere yer verildi: "Değerli Edebiyatseverler,

Son yıllarda ülkemizin derin bir toplumsal ve ekonomik çöküntü içinde olduğu, bu çöküntünün her alanda yıkıcı etkiler yarattığı, insanlarımızı umutsuzluğa ittiği bilinmektedir. Bu olumsuz gidişatın kültür ve edebiyat dünyamıza da sert vuruşlarla yansımalarını hepimiz gözlemlemekteyiz.

Türkiye'deki genel edebiyat ortamında olduğu gibi, Bursa'mızdaki edebiyat ortamında da gündün güne bir düzey düşüklüğü, nitelik bozulumu, paylaşımsızlık, has edebiyattan ödün verme gibi sorunlar öne çıkmaktadır.

Bizler; bu olumsuzluğa karşı durmak, kentimizde nitelikli edebiyat üretimini geliştirmek, yeni yazar ve şairlerin yetişmesi yolunda ortam yaratmak, varolan birikimi yükseltmek ve Bursa'nın edebiyattaki gücünün genç kuşaklarla geleceğe taşınmasını sağlamak amacıyla, Bursa Edebiyat Kültür Derneği (BEK)'ni kurmuş bulunuyoruz.

Bütün çalışmalarımızı güncel politikadan uzak bir anlayışla gerçekleştireceğimizi; insanın emekten ve toplumsal ortamdan koparılamayacağını unutmadan, has, düzeyli, nitelikli, geliştirici edebiyatı özenle savunacağımızı belirtmek isteriz.

Bizler; edebiyatın insanlık, ahlak, kaynaşma, paylaşma, beraberlik erdemlerini gerçekleştirdiği ölçüde yaşamı güzelleştireceğine, zenginleştireceğine inanıyoruz. Büyük öykücümüz Sait Faik'in dediği gibi, 'Edebi eserler, insanı yeni ve mesut, başka iyi ve güzel bir dünyaya götürmeye yardım etmiyorlarsa neye yarar?'

Edebiyat üretimi her ne kadar bireysel bir yaratım olsa da, bu üretimin başkalarıyla paylaşılması, topluma sunulması, değerlendirilmesi ve üzerinde tartışılması, edebiyatın özünden gelir. Edebiyatçının paylaşımcı bir ortam içinde çalışması bu bakımdan büyük önem taşır. BEK Üyeleri olarak bizler bu amaç doğrultusunda periyodik etkinliklerle çalışmalarımızı yürütecek, bir yandan da Bursa'da son dönemlerde yükseliş gösteren kent kültürüne yeni verimler kazandırmaya çalışacağız. (...)

Açılışımızda bizi yalnız bırakmayan, değerli katkılarıyla bize güç veren Sayın Feyza Hepçilingirler ve Sayın Hüseyin Peker'e, etkinlik sponsorumuz BORUSAN firmasına, siz değerli konuklarımıza ve medya mensuplarına yürekten teşekkürlerimizi sunuyoruz."

BEK Kurucuları: Ramis Dara, Nahit Kayabaşı, Beyza Ersoy, Ceyhan Erim, Hüsam Kurt, Serdar Ünver, İhsan Üren, Alper Can, Yalçın Oğuz, Esra Ersoy, Ali Aksoy, Erhan Başoğlu, Şafak Pala, Gökçe Haner, Pelin Yılmaz, Mehmet Ali İnan, Serap Yenilmez.

TUNCER UÇAROL'A REDDİYE

Osman Serhat ERKEKLİ

1. Sesi güzel olanların “kulağı”da oluyor. Hatta yüzleri de güzel oluyor.

2. Tanrıyı savunmak benim ne haddime?!

3. Siz öyle ise genlere de inanmıyorsunuz. Yani ilmi bağlamda gen mühendisliğine...

4. Karikatür, satranç, matematik, Mozart'ın müziği ve şiir. Hepsini yeteneğe ve zekâyâ dayanır. Siz uygun çevreye, yetişme şartlarına doğmuş olsa bile aptaldan şair yapabilir misiniz?! Bu bir manada kendini tanrı saymaktır; Doğunun bütün felsefesini reddetmektir. O ise Batının akılcı Rönesansı Doğu sayesinde.

5. O. Veli ve C. Süreya çok okunur iken aynı çevre şartlarındaki M. Cevdet, O. Rifat, E. Cansever, T. Uyar gibi arkadaşları çok az satılıyor.

6. Aynı şartlarda yüz çocuk yetiştirseniz bir teki şair ya olur ya olmaz.

7. Tabiatla eşitliğe inanıyorsanız bir yalanın peşinden gidiyorsunuz, demektir. Eşitlik fikrinin savunucuları her şeyi aşağı, umumiyet ile de kendi seviyelerine çekerler. Mozart'ı kimsesizler mezarına atıp kaçır gibi evlerine dönen onlardır.

8. Ama ben de şuna inanıyorum: Akdeniz'de, ılımanda iyi şiir var iken İskandinavya'da hiç yok.

9. Elma ile armudu aynı sepette saymak Estetiğin gelmiş geçmiş kurallarına aykırıdır. Hegel Sanat, hususiyet ile Şiir ve Tanrı tindir, ruhtur, der. Sonra Nazizmin çöküşü ile Niçe [Nietzsche] de çöpe atıldı ve Marksist eleştiri teorileri prim yaptı. Nâzım'ı Rilke ile beslenmeye iten; Türkiye yetmiş kuşağını beyhude bir iş yapmış vaziyetine düşüren bu fenomendir. Ahmet Telli benim *Gülgün ile Nergis* için “burjuva bireyciliğinin tipik yansıması” demişti o yıllarda. Kendi şiirini yazan sadece Haşim Çatış, Abdülkadir Budak ve bendeniz var idi ve önümüze de bireycilik yaftasını asmışlar idi. En büyük hakikat: Sanatı ideoloji yönlendirmemeli. Sanat bütün ideolojilerin üstündedir. Maalesef Uçarol'un son “işçi hikâyesi” vs çabaları sebebi ile hâlâ 30 yıldır havanda su dövüyoruz. Günden geçmişe gidilebilecek olsa Bekir Yıldız başköşeye yerleşir idi.

10. Zorlama rateler (gecikmişler) ancak bir yere kadar gelebilir. Elli yaşından sonra şiir yazılmaz. Ölüyor ancak. Erken başlamak da yetenek kadar önemlidir.

11. Son olarak: Tanrının işini şahsa ve şansa bıraktığını düşünmüyorum. Şansa bıraksa idi bu evrene ait her şey bir kaos halinde yıkılır idi. Karıncaların ve fillerin hayatında bir intizam vardır. Kartallar her zaman yalnız uçacak ve çarmıha gerilecektir.

Deniz DENGİZ

SAÇLAR GAZELİ

(saçların için)

1-saçların zemzem suyu akıt dudaklarımda hayata üç kere
[çıkır beni soğuk
alınan bir salıydım beyaz ellerinde beni gövdene uzun tut
[gibi bu gece çarp seni

2-kalbim saçlarında bir ulu ırmak çarşılarında gezdir şu dört
[mevsimi yont aramızda
iki kişilik bir yer bul teninde bu yağmurlarda ılık kıvrırcık
[saçlarım uyusun saçlarında

3-seda bana karıştı bir eylem cümlesinde çürük ukaz
[panayırlarında yıka ruhumu usulca
gibi kuşlar dadandı saçlarına beni kürtçe sever misin bende
[çok önceleri geçmişi bağışla

4-22 yaş gözyaşlarım şubat yalnızlığı beni duvarlara karşı
[lades parmağında karaya çıkar
ki saçların annedir öpüldükçe çiçekler açan sonra çavlan bir
[vanilya koktum eksik aşklarda

5-saçların don nehri omuz başlarına akıt ellerimi aşk biraz
[gitmektir kendinden aşağıya
hadi sevgilim rüzgârlar çıkar saçlarında bana sark uzun sark
[deniz kederinde şemsiyeler aç

Diyarbakır, Ekim 2008

Alper T. İNCE

İSTANBLUMİA

Sözcükleri ikna etmek için
buyursunlar! masadaki boşluğa
korkunun namluya dönüştüğü,
yalanının barutu sıkıştırdığı
bu çığırısız zamanda,
sözcükleri ikna etmek için
yoğurdum onları kahpe kanımla.

sade bir inzivaydı kurduğum
rüya, erden bir bakıştı
saklı anlam yanık sığa
sözcükler diyorum sekme şiir
ikna olmuyorlar sınanmaya.

Kuma çizilen çizgilerle oynanan
kukalı saklambaç oldu savaşı
dediğin çevirmek başını, yılmak
her kuşkuyu kendinle çoğaltmak.
Çünkü tek eksikimiz iskeletimizin ekseni
miras kaypaklığımızdan iliksiz mirasyedileriz,
değişmez kavımız değişse de derimiz,
bu şehirde kısıtlanmışız ki kadim İstanbuliia
kusuyor kendini her nefes alışımızda.

GİTMEK

Belgin ÖNAL

Gitmek, unutulmak korkusuyla unutulmama isteği arasında sıkışıp kalmaktır,

Gitmek, kulağa çarpan eski bir melodinin notaları arasına saklanmış “do” sesidir,

Gitmek, her gidişte bir parçanı bıraka bıraka hâlâ yok olmayışına hayret etmektir,

Gitmek, söz dinlemeyen çocuksu “gitmeme isteğini” susturmaya çalışan yetişkin tavrı ile başı dik yürümeye çalışmaktır,

Gitmek, uykusuz gecelerde yıldız yalnızlığına benzerliği fark etmektir,

Gitmek, çaresizliğin çakıl taşlarını denize fırlatmaktır,

Gitmek, ağırlaşan adımlarına betondan tarih atmaktır,

Gitmek, sevdiğin kurabiye tarifini kitap aralarında unutmaktır,

Gitmek, müzminleşen “ayrılmak” hastalığının semptomlarıyla yaşamaya devam etmektir,

Gitmek, gölgelere gizlenerek yaşamaktır,

Gitmek, ardında anılar yağmaktır,

Gitmek, yastığının çukuruna başının izini bırakmaktır,

Gitmek, saç tarağına saklanmış saç tellerinde var olmaktır,

Gitmek, aslında bulunmak için kaybolmaktır,

Gitmek, birine değil; birinden gitmektir,

Gitmek, gecedен düşen yıldızları güneşe taşımaktır,

Gitmek, koleksiyoncu maharetiyle özlem biriktirmektir,

Gitmek, hayatın geri kalanını aramaktır,

Gitmek, çiçeklerini göremeyeceğin saksılara sardunyalılar ekmektir,

Gitmek, yıkılacak kumdan kalelere yeni kıyıları yaratabilmektir,

Gitmek, uzağa değil sadece öteye varabilmektir,

Gitmek, kalpteki çiziklerin yanına yerleşmektir,

Gitmek, hiçbir yere ait olamamanın gezgin ruhudur,

Gitmek, hiç bitmek istememektir aslında...

Kâzım ŞAHİN

UYKU HALİ

uyandım sabah mı akşam mı anlamak zor
bu kadar mı karışır günler günlere şehirler şehirlere
sanki herkesin kulağı sizde
yanınızda ayak sesleri gölgelerin
kimse kalmadı kimseyle uzun düşünmeye

herkes çekildi internete yani yalnızlığa
nasıl bir zaman bu gözler hasarlı bir boşlukta
karışık kafalar bu çağ böyle mi geçecek
çekişsiz rendesiz yıkık dökük kimsesiz

uyandım nereden başlasam dünyayı sevmeye
elimde kalıyor neyi tutsam
söylenmeye durulsa sözcükler mayın tarlası
hangi kapıdan atsam kendimi dışarı

uyandım hesaplar dünyası
kalbi parçalayarak kalbe bölen
dağ olsan tepe noktanda bomba
nehir olsan içine akıtılan zehir

burada uyku orada akşam
uyumak haram uyanmak bir bela
herkesin gözü sizde
kimse kalmadı kimseyle uzun uzun bakışmaya

Ahmet CEMİL

DEPREM

Yaptığım kum setleri, bir avuç toprağa
Kazdığım su göletleri yeryüzündeki sevincim
Çedene kokulu çocukluğum
Çiy buğusu kardeş nehirlerin kuşluğunda
Gez arpacık menzilinde büyüyen gençliğim
Sev(iş)meleri ablukadaki ömrümle

Hurdaya çekilmiş bedenlerin arasında
Antimadde taşıyan budala bir rüzgârım
Benim suyum deprem suyudur gayb dağından
Ağaçlar yüzümün dölyatağı siyanürsüz rezerv

Sütmememizden çamur akıtılsa da içimize hâlâ
İç sesimizle sözcük sağılı yol içre her kavşakta ayaktadır şiir
Rahlemde firari sözcükler boynumda ilmeğim
Şiirin sabrıyla siliyorum dünyanın yaşlı tabanını

Sanal sokaklarda dikenli bakışlarla
Boğuşuyorum tek eksikim üç yol yasası
Rüzgârlı sözcükler durağında demirledim
Çoğaldığım polenlerin anne pepukların avazı aşkına

Söylenmeyen ağzımızda düğümlenen sözlerin
Henüz yazılmayan sarsıcı şiirlerin
Yazılması umuduyla ya-şı-yo-rum

Fırat CANER

AĞAÇ

adem babayla
havva anneden olmayım
biraz et biraz kemik
ve bilmiyorum
bildiğim ne varsa
unutmaktayım

bir masaya oturdum
bir hayat ısmarladım
unuttuğum bir şey yerine
seni düşünüyorum

en el hakk
bunu ben söyledim
beni yaktın
gözlerim yandıkça
göremiyorum
ellerim yandıkça
dokunamıyorum
yangınlar beni kendi
hudutlarıma çekiyor

gözlerim yere dökülse
toprakta ağaç yeşerir
meyve seviyorsun
benden alamazsın

en el hakk
beni yak
beni yaksan
canım yakamazsın

Halil GÜLER

AKŞAM

akşamın gelişini düşünmeye başlamışsan
gözlüğünü masaya bırakabilirsin
her yağmur için dökülecek bir yer vardır
her sokak yokuşunda yorulmuş eller gibi
elinde kalan bir avuç şeyle

boşluk bir ad taşır belki yağmur geldiği zaman
içinde bir vaktin oksijeni
tek başına ölümü bilmeye başladığında
gözlerinin küçük hareketleri, alışkanlıkları değiştirir

hiçbir şey söylemeden
her akşam pencerede bir melek
gün ve geceleri saymaya başlar
içinde bulunduğun zamanlar

İlkay AŞIK

DERVİŞ

Acının bahçesinde duranın
nefesinde
ışığındır tüm sesler

Geçmiş karanlıktan, derviş
ne yaprak dökülmüş
sureti ne de

Çoğalıp aynı Kök Tengri'yle
buluşup gökte
ağmış kaba ağaçtan

Ya şamanın sihrini de
ya şamanın kendi söyler
gökleri kam aşarak

Bünyamin DURALI

AŞK-ŞİİR-ÖLÜM

a/
tıpkı lâhananın yapraklarıncaya
üçü de birbirinin geçmiş içine

aşk, şiirin omzuna atmış elini

şiir, kadim bir gül dikmiş ölümün nefesine

ölüm mü: terden sırlısklam küheylendir o

b/
birazdan bir öfkeyi ovalara sürececek
şiir, anıtsal suskunluğunun içinde

yaşayamadığı ne kadar hasreti varsa
aşk, onları teker teker ateşten geçirecek

ceylan yavrularını tümünden ırmak gözelerini
ölüm bilecek yalnızca beni bildiği gibi

c/
ölüm, esenliğidir tersinden düşünmemin
aşk, duyarlığımın kederölçeri
şiir, neyin turnusolu sahiden?

d/
göçmen kuşlar olmalıyım yıkık köprüler
tanrıdan daha tanrısal cümleler üzere
aşktan şiire geçmeliyim yoluk kanatlarımla
kırk ayaklarımla şiirden ölüme

TAŞA BAĞLARIM ZAMANI

Gültekin EMRE

Taş, suskunluğun dili; kunt duruşun düşü; öteye geçiş. Ya deniz? Tarihe, taşa, hayata kına yakan, geline durup dururken arka çıkan; iz sürenin yanında olan... Ölümle dirim arasında bir yol var işte oradan yürüyor Ahmet Ada yeni şiir kitabı *Taşa Bağlarım Zamanı*'nda. "büyük yanığı"lara dur diyor "Bir çocuğun yüzündeki uyuyan su" olup. "Rüzgârın fırladığı"dır ve bu, bütün zorlukları yener "kendinde biri olmak" için. "Yağmurun" da "fırladığı" olur kendinden çıkıp ve "Bir kaleme bir kâğıda" dönüşerek. Yazmanın özü bu işte; bir kaleme ve bir kâğıda indirgemek yaşamı. Bir de deniz var elbette girilip çıkılması gereken, düşlere katık edilecek. Yani deniz, "o büyük sözdizimi"ne döner yüzünü, yanında Pars'la: Pars, ölümün kardeşidir. Yani ölüm yanı başındadır hep. Kim unutabilir ki o büyük yokoluşu? Yağmur, bir doğa olayıdır hayatın bir parçası olarak ve şiirde dış mekânın vazgeçilmezlerindenidir yaşamı beslediğinden. Hayatı diriltten, emziren, besleyen, kösnül duyularla büyütendir yağmur. Hayat bütün halleriyle, girintisi-çıkıntısıyla imgelem düzeyine gelip yerleşiyor dizelerin, şiirlerin... Rüzgâra bağlanan at, "Kuşun uyuduğu saat", kırlangıçlarını çağırarak "akasyalı sokak", kendinde "saklı denize" yürüyen şair; "Delik deşik bir sessizlik"te başkalarının göremediğini gören, ruhuna dolan "denizin ormanı" ve yabancılaşmaktan bunalan insanı gören şair Ahmet Ada... Yabancılaşan insanın dünyasına da eğiliyor Ahmet Ada dizeleriyle. Yaşanan kırılmalardan geçiriyor şiirini. Doğayla, nesnelere, zamanla bütünleşerek, yer değiştirerek, -özdeşleşerek hayatın kırgınlıklarıyla- oluşturuyor şiirlerini. Ölüm ve dirim sorununu sağır dizelerine, imgelerine. Yaşanan çalkantıları, fırtınaları... bilgece, derinliğine ele alıyor. Ritim ve lirizmi şiirlerinden eksik etmeden yol alıyor tarihsel zamanı altüst ederek. O sonsuz geçmişe de girip çıkıyor, bugüne kulaç atarak yarına bakmaya çalışıyor yapyalın, dupduru bir biçimde. Şiirindeki bilgelik daha da öne çıkmaya başladı bu yeni kitabındaki şiirlerle: "Yeter bana mezar taşı olmak / Anadolu'da". Kentte bunalan bireyin hal ve gidişinin şiiri "Geyik", günlük dile yüklenen yıpranmamış tertemiz deyiş değişikliği. Çiçeğin "tılsımı" doğayla iç içe varoluşun özgün özü. Giden gün değildir her gün, yalnızca "bir mırıltıdır" bir daha geri gelecek. "varoluş sıkıntısı" kocaman bir ağızdır sesi soluğu çıkınsı diye uğraşılın. Bir konuşsa "çok eski zaman" oluverecektir bugünün halesinde. "dilsiz orak" işleyecek, "su gömüsü" bulunacaktır bir kurtuluşa adım atar gibi. "yalnızlığım eşliğine" gelmiş bir göç sevinci yüreğinde hep kendini anımsatacaktır. Onun için emzirir "yeryüzü ağırları"nı "Taşları, arzuyla parlayan yıldızları" Ahmet Ada. Onun bu sonsuz evrende "yol arkadaşları" ise "Böcekler, atlar"dır oraya buraya dağılıp gitmiş görüntü ve sesleri toplayan. Onun tarihi derleyen sonsuz sesi tittiyordur "her taşın içinde"ki hazdan, bir de "Göçüm ol ey ölüm" derken kendine. Yaşam sevinciyle doludur oysa kök olurken "dünya toprağına". İçindeki dışındaki bin bir rüzgârla uyanır hayata, acılara ve denenmemiş hazlara. Derine, derinliği olana eğilir durmadan *Taşa Bağlarım Zamanı*'nda: "Bir ırmağın kayboluşuyum denizde". Hayatı farklı kavrama, yorumlama ve şiirlerinde dolaşıma sokma büyük bir tutkudur aşka yakın, belki ondan da öte. Unuttum dese de pek çok şeyi, pek öyle değil, çünkü "Bir ağaç soyundanım giyinmiş / Yapraklarını baştan aşıyağı", bu onu olmayan zamana ve olan denize, engine götürür bilinçaltının dehlizlerini de alıp yanına. Onun için "Ağrıyan bir yanı" "deniz"dir "hâlâ" "Ölü suları bırakıp da" geldiği. Soruyor işte kendine ve bize, şiirinde de "İnsan ne arar derinde ta dipte" diye. Bulduklarını ise hiç gizlemez: "Kör bir makas, eski dillerden / Tılsımlı sözcükler" ötelerden, derinlerden, kayaların yüreğinden. Toplumsal sorumluluklar ve bilinçlenmeye de mim koyar şu iki dizeye geçmişle bugün arasında yolunu arayıp dururken bir başına ustalaşa ustalaşa: "İnsan neye yarar onarmazsa / Başkalarının kaygılarını doğduğunda". "parçalanmış ben" in peşindedir amansız, "Ölüm tek yayasıdır yol"un bu uğurda, "Bir düşten uyanması insanın" hiç de kolay değildir onca imge, görüntü

arasında. "Gitmeyen bir yol" yoktur elbette, ama gidilir "hüzünden anıtlar bırakarak" "varoluşun acısı"na yaklaşı yaklaşı. "koca denizde" ne aradığımızı kim söyleyebilir? Oysa "Ruhumuz / Değişerek geziniyor dünyada", denizde biz farkında olmasak da. Bir yandan da "Kocaman gözlerle bakıyoruz renklerini / Yitiren dünyaya, mühürlü ağızları". "İnsanlar / Anlamını yitirmiş sözcüklerle konuş"salar da, şiir günlük dil de taşır sırtında. Oysa "Gün batıyor" ve biz "aynının içinde kalıyoruz" bürünüp karanlıkların aydınlığına. "Kılıç yarısı öyküler" de hiç eksik olmaz yaşamın iniş-çıkışlarında, "Acısına kapanmış insanlar" da, ki onların "Kılıçla kapanmış yolları". Günümüz toplumlarına ustaca bir gönderme şu üç dize, can alıcı saptama, taş gibi eleştiri: "Eski dillerin konuşulduğu kentte / Akıp gidiyor bugünden geleceğe / Kollar bacaklar ölü gözler". İşte Ortadoğu, işte savaşlar, işte dökülen kanlar ve yitip giden kültürler, diller, düşler... Her şair çocukluğunun "imgesini" arar günü gelince. O da kolları sıvar gençliğine doğru şiirlerinde: "Gençliğimi geleceğimi bir düzlemde / Buluşturan bir taş, bir eşya, / Gök gürtülü, şimşekten bir kılıç." Onun için yurdu bilir "dili" en "yalın, içten / Evrenin anası olan".

Ahmet Ada, *Taşa Bağlarım Zamanı* kitabında yer alan şiirlerinde ustalık, biraz daha ileri gidelim, bilgelik sınavı veriyor. Hayattan derlediklerini, elbette denek taşında denediklerini, şiirsel iç ve dış monologlara taşıyor, dönüştürüyor. Gündelik yaşamın ekonomik / siyasal... acımasız baskısından, basıncından, insafsızlığından... bunalan bireyin kurtuluşuna arka çıkıyor, onların ütopya arayışlarına -ütopyalarına- yol açıyor, öncülük ediyor. Bütün bir hayatla, ama her şeyiyle ve de nesnesiyle arası açılan bireyi nesnelere yeniden buluşturarak, bir araya getirerek, yeniden doğayla barışmasının önünü de açıyor sessiz sedasız. Kutuplaşmaların, zıtlaşmaların, farklılaşmaların, ayrışmaların, darlaşmaların, yozlaşmaların... başladığı, (olduğu) yer(ler)de doğayla büsbütün bütünleşme, nesnelere yüz yüze gelme haline de olanak sağlıyor böylece. Felsefenin de kafa yorduğu şeylere, şiir diliyle, sözdizimlerinin derinliğiyle boğuşarak yeni biçimselliklere yelken açtığını dizelerini, şiirlerini. Ölü zamanlardan şiir sağarak bugünün yaşamına eklemeliyor ustalık kemerini kuşanarak.

Dış ve iç sesle geziniyor şiirlerinin, dizelerinin arasında, Ahmet Ada. Ölüm ve yaşam arasında çözüm arayışları üretmek istiyor şiirleri üstünden hayata sınıksız tutunarak. Çağdaş yaşamın getirip önümüze koyduğu çalkantıları, fırtınaları, dalgaları, yarılmaları, kırılmaları, yaraları... benliğinde depelerin duyumsaması ve imgesel dile dönüştürmek için çaba harcadığı gün gibi ortada. Varoluş sorunları da kitabın ana ekseninde dönüp duruyor kendini belli etmek için. Onun için bir "Köşeyi dönünce birdenbire Pessoa"yla karşılaşır ve sarsılır. "Asma kütüklerinin rüzgârıyla söyleşir / Fenike'yi İskenderiye'yi Mersin'i Kudüs'ü" düşünden gerçeğe taşır. "Wittgenstein'i Heidegger'i Kavafis'i / Sözelimi tersinden okur" bağbozumunun ruhuna girmek için. Bozgunları, derine kazınmış tarihleri, ölüme yakın duran duruşları... önemser ve belirsiz bir haritayı imgeye dönüştürür gibi önüne serer. Ritsos, Seferis, Elitis... çizgisine adım atıyor, onlardan el alıyor upuzun ömürlü şiirlerin şairi olmak için. Kendi şiiri için yepyeni bir yapıyı, can alıcı sözdizimini, yalınlığın dehşet sakınlığını ustaca, bilgece şiirinin omurgasına ağırdırıyor.

Unutulmaz şu iki dizinin hüznüne yeniden kaptırıp kendimi "Yeter bana mezar taşı olmak / Anadolu'da", taş bağlamak için zamanı kitabın kapağını bir daha açıyorum ve "Bugün"e adım atıyorum.

Ahmet Ada, *Taşa Bağlarım Zamanı*, Metis Yayınları, Mayıs 2009, 58 sayfa.

Çıktı!

Gültekin EMRE

Kardeş Alevler

Eleştiri - İnceleme

YKY, İstanbul, Mayıs 2009, 311 s.

Utku ÖZMAKAS

Eşlikçi, Ali Karabayram'ın (1972) üçüncü kitabı.

Eşlikçi, dört uzun şiirden oluşuyor.

Karabayram, Türk şiirinin günümüzdeki verimlerinden uzak durmadan ama konumunu koruyarak farklı bir şiiri kurmaya çalışıyor. Bu çalışmada da sesler, görüntüler, benzetmeler temel fonu oluşturuyor. Şair ise bu durum karşısında doğanın müziğini dinleyen bir "eşlikçi" haline geliyor. Bu bakımdan Karabayram'ın şiiri Spinoza çerçevesinde okunmaya oldukça müsait bir şiir. (Böyle bir çalışma bu yazının boyutlarını aşıya da kuşkusuz ki oldukça verimli olacaktır.)

Karabayram'ın meramı doğayı anlatmak değil, ancak doğanın seslerinden, görüntülerinden benzetme unsurları olarak yararlanıyor: "tepeleri saran pamuk yeli ve taze dövülmüş çöven otu" (s. 23), "bir su yalmanı gibi açılıp kapanırken gök" (s. 33), "Işığı katmerlenmiş o avlunun izinde, yalhyarın bir tarh gibi / açıldığı zirvesinde o yüksek tepenin, hiç yürünmemiş bir patika / bulana dek, sarp, sığışık otların yanından, içinden geçip (...)" (s. 82).

Eşlikçi'de doğa kadar önemli figürlerden biri de "eşik" figürü. Bu figür, hem bir engele hem bir aşmaya (aşamaya değil) gönderme yapması bakımından kitap içerisinde oldukça önemli.

Not edilmesi gereken bir diğer nokta ise *Eşlikçi*'nin zengin sözcük dağarcığı. Türk şiirinin belirli bir sözcük havuzunun içinde kalma riskiyle karşı karşıya olduğu günümüzde farklı ırmaklarla birleşebilen bir sözcük zenginliğine sahip olması kitabın olumlu özelliklerinden birisi oluyor.

Eşlikçi'nin en büyük sorunu ise eşlik ettiği ritmin hızını yakalayan değil, yavaşlatan bir anlatımı seçmiş olması. Bu da kitabın en temel handikapı olarak görülüyor. Çünkü okur kitabın ritmini yakalamak için yavaşlamak, durma noktasına kadar geri çekilmek zorunda kalıyor ki bunun şairin özellikle kurguladığı (modern hayatın hızına karşı doğanın yavaş diliyle bir direniş amacını taşıyan) bir durum olduğunu söyleyebiliriz. Yine de bu kadar yavaşlamanın da kendi içinde bir risk barındırdığı açık. Bir başka tehlike ise zaman zaman sesin gözardı edilmesi.

ATIM BİLE NALINI

Eğeri eğri atım
ile düşsek yollara

o kişnese ben gülsem
öyle hoşça an olsa...

Acıkınca torbadan
otlu peynir çıkarsam

ikimize bol azık
diye yesek bir güzel

dere suyu, üstüne...

...

Ben atımı keneden
arındırsam molada

belki o da kendimden
beri kılar kendimi

hoşnut olur yok yükten...

...

Atım ama soyludur
kor mu yolda yoldaşı!

Hele duysa ne dedim
bilirim ki incinir!

Atım, bile nalını!

Karabayram, usulca ve derinden ilerliyor. Gürültü patırtı çıkarmadan, günümüz şiirinin kazanımlarının farkında ancak onlara çok fazla yaklaşmadan, başka bir anlatımın olanaklarını arıyor.

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara (Mollagürani Mah. Teker Sok. No: 8, Zemin Kat, Osmangazi-BURSA)	Katkı Payı	: 20 YTL
Yayın Danışmanları	: İhsan Üren, Gültekin Emre, Serdar Ünver, Nahit Kayabaşı.	Posta Çeki	: Ceyhun Erim adına 5742436 numaralı hesap
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. : Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)	(Ya da) Banka hesabı	: Ceyhun Erim adına, Finansbank Heykel- Kredikolay Şubesi, Hesap no:21329696
Yazışma Adresi	: Ramis Dara PK 68 16361 Ulucami – BURSA	Abone ve satış için E-Posta	: cerim66@hotmail.com
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com	Baskı	: Akın Erim Mat. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı - Bursa
		Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa*, şair ve yazarlarının başışladıkları telifler ve İhsan Üren'in sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.

